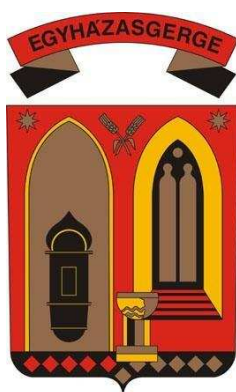

Helyi Esélyegyenlőségi Program

Egyházaskerge Község
Önkormányzata

2020-2025

Tartalom

Helyi esélyegyenlőségi program	3
1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása	10
1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása	10
2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal	10
2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása	11
2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adatai kimutatása	11
3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet.....	12
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció	12
3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások	18
3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció.....	20
3.5 Telepek, szegregátumok helyzete	22
3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés.....	22
3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása.....	25
3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal	25
3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása	26
4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége	29
4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése.....	29
4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége.....	31
4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása	32
5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége	33
5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)	35
5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak.....	35
5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)	36
5.6 A nők szerepe a helyi közéletben	36
5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések	36
5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása	36
6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés.....	38
6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen	40
6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása	41
7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei.....	42
7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása	43
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése.....	45
A beavatkozások megvalósítói:.....	46
Jövőképünk	46
Az intézkedési területek részletes kifejtése	46
Összegző táblázat (HEP IT).....	52
Megvalósítás.....	57
Elfogadás módja és dátuma.....	61

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Egyházasgerge Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

A település Salgótarjától - a megyeszékhelytől - 18 km-re északnyugatra, a Dobroda patak völgyében található.

A mai Egyházasgerge két kis faluból Liptagergeből és Kisgergeből egyesült 1938-ban. Ezt követően kapta vissza ősi, középkori nevét. Liptagerge és Kisgerge a XIII. század elején a Zách nemzetség ősi fészke volt. Liptagerget 1333-ban Geregye néven említik az oklevelek. Az 1435- 1482 évek között a Miláth törzsből származó Lubellei Fülöp Bálint fia Miklós és Péter nyerték adományul Kisfaluddal együtt. Kisgergével kapcsolatos feljegyzések szerint Zách Felicián merénylete után az ősi nemzetségi javakat elkobozták, s a helységet Károly király 1335-ben az Ákos nemzetséghez tartozó Cselen fia Jánosnak adományozta. Ezen adományozó levélben Egyházasgerge néven van említve a település. A XV. században e helységek sokat szenvedtek a Gáti várból elkalandozó cseh-huszita rablóktól, akik igen gyakran kifosztották a községet. E rettegéstől és a rablóktól Mátyás király mentette meg a településeket. A török kincstári számadási könyvekben 1562-63-ban Egyházas-Gerge néven szerepel a kisgergei településrész. Ekkor mindkettő falu hódoltsággént a szécsényi szandzsákhhoz tartozott és a bég helyetteseként hűbér birtok volt. Liptagerget 1580-ban Rudolf király Mocsári Györgynek és Gergelynek adományozta Fülek és más községekkel együtt. A következő feljegyzések a XVIII. század elejéről tesznek említést. Úgy látszik, a közbülső 150 év alatt nagy csapás érte a falut, mely a csontházban talált csonkított, tört csontvázak alapján tételezhető fel. Valószínűleg a lakosság a templomba menekült és ott pusztult el.

A Római Katolikus Templom hajóját a XIV., a szentélyét a XV. században építették késő; gótikus stílusban. A templom nevezetessége a szentély evangéliumi oldalán beépített, művészien faragott reneszánsz szentségtartó fiülkéje (pasztofórium). Ez az ország legrégebb reneszánsz stílusú pasztofóriuma, 1503-ból származik.

A templom homlokzata felett kis huszártorony található. Déli falában két kisebb román-gótikus , a fal pillérei között pedig nagyméretű gótikus ablakok láthatók. Harangtornya fából készült. A templombelsőt többszörösen átépítették, még nincs feltárva, de már ismert, hogy a középkori kőlapos padló a mai járószint alatt 45 centiméterrel még megtalálható. A templomot a középkorban kőfal vette körül. A legenda szerint itt volt a honfoglaló magyarok áldozóhelye.

A XVII. században Mocsári László építtetett egy kastélyt Liptagergén, melyet a kisgergei templommal egy ma is létező feltáratlan földalatti folyosó köt össze. A régi Mocsári kastély alatt egykor börtön volt, melyet később befalaztak.

Az általános iskolai oktatás kezdete - idősebb lakóink elmondása alapján - az elmúlt század végére vélelmezhető. Lényeges lendületet adhatott ehhez két tanterem építése Liptagergén és a Kisgergei egy tanterem. A 14 éves tankötelezettségi korhatár bevezetése után 1-8 osztályt oktattak községen belül. 1973-ban kötelező körzetesítés történt. 2006-ban megszűnt az általános iskolai oktatás a községben, azóta a diákok nagy része a karancslapujtői általános iskolában tanul.

A Mocsári birtok megvásárlásával kialakult a kisbirtokrendszer. Emellett a Salgótarján és környéke bányákba, ipari

üzemekbe járt dolgozni a szorgalmas lakosság. A háború után egyre többen keresték a megélhetést az ipari üzemekben és többen emellett művelték kisbirtokaikat.

1992. decemberében Dobroda Szövetkezet néven szövetkezetet alapítottak.

A község közigazgatási története is több változást rögzít:

1923-ig Litke, majd 1950-ig Mihálygerge volt a körjegyzőség székhelye. 1950-ben önálló tanács alakult a községben. 1973-ban közös községi tanács alakult Mihálygergével, melynek székhelye - megyei kijelölés szerint - Mihálygerge lett.

Az 1990. évi választások során 7 tagú képviselő-testületet választott a község. E testület létrehozta az önálló polgármesteri hivatalt a helyi ügyek intézésére.

A közösségi célokat szolgáló létesítmények építése, kialakítása (orvosi rendelő, tűzoltószertár, sportpálya, sportöltöző, könyvtár, ravatalozó, posta, járdalapokból épült járda, aszfaltos út) jobbára az önálló községi státusz időszakára esik.

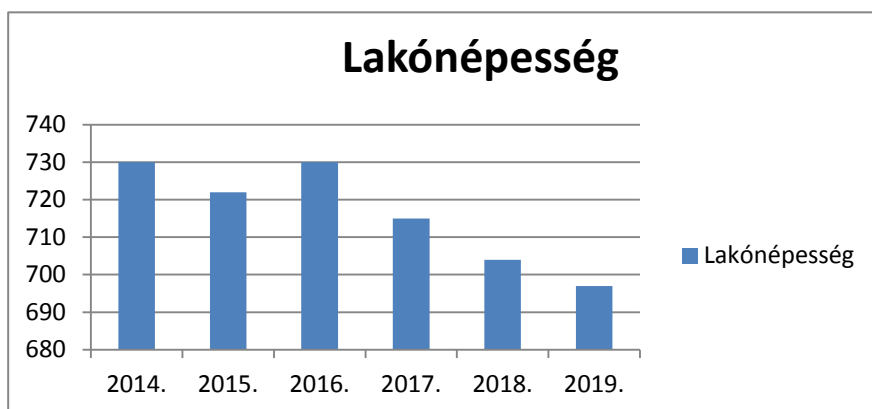
A község infrastruktúrája jónak mondható, kiépült a víz-, a csatorna- és földgáz hálózat. A távközlési hálózat kielégíti a kor igényeit.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 0101)	Változás
2014	730	bázis év
2015	722	98,90%
2016	730	101,11%
2017	715	97,95%
2018	704	98,46%
2019	697	99,01%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Demográfiai adatok alapján kedvezőtlen a helyzet, a település lakosságszáma csökkenő tendenciát mutat, melynek oka, hogy munkalehetőség hiányában a fiatalok a tanulmányaik befejezése után már nem helyben telepednek le.

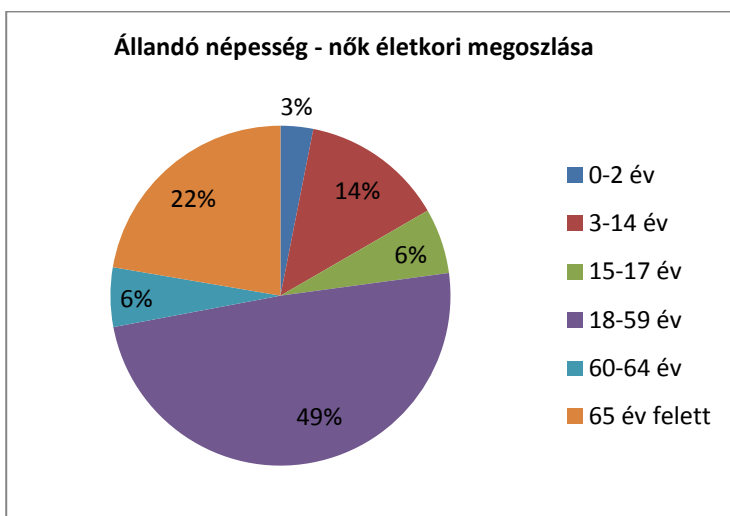
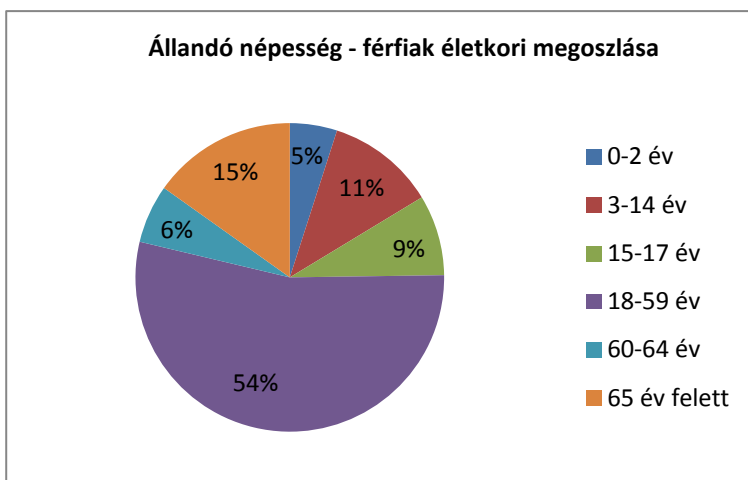

2.1 számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2019)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen n (TS 0301)	Férfiak (TS 0303)	Nők (TS 0304)
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	343	354	697	49,21%	50,79%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)	17	11	28	4,95%	3,1%
3-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	39	48	87	11,37%	13,55%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	29	22	51	8,45%	6,21%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	185	174	359	53,93%	49,15%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	21	20	41	6,12%	5,64%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	52	79	131	15,16%	22,31%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A település állandó népesség számából kitűnik, hogy a nők és a férfiak aránya korosztályokra tekintettel majdnem fele-fele arányban van. Fontos kiemelni viszont, hogy a 65 év feletti korosztály létszámát, ahol a nők aránya jóval magasabb a férfiakéhoz viszonyítva, mely abból következhet, hogy a férfiak halandósága magasabb.

2.2 számú táblázat - 15-17 éves gyermekek száma

Korcsoport	Fő		Változás
	2001	2011	Fő
15 éves gyermekek száma	n.a.	n.a.	-
16 éves gyermekek száma (TS 0501)	13	6	19
17 éves gyermekek száma (TS 0502)	7	12	19
Összesen	20	18	-2

Forrás: TEIR - KSH, Népszámlálási adatok

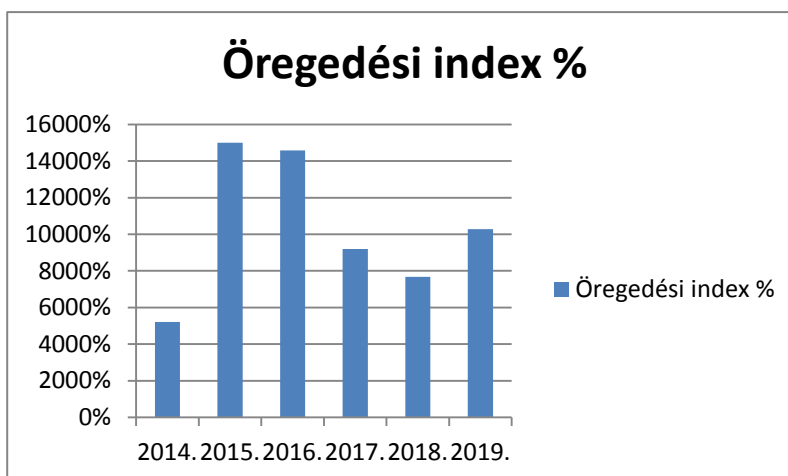
A népszámlálási adatok alapján látszik, hogy 16 és a 17 éves gyermekek létszáma összességében nem változott, viszont az arányok megfordultak. Míg 2001-ben szinte majdnem duplája volt a 16 évesek létszáma a 17 évesekéhez képest, addig 10 év múlva, 2011-ben ez megfordult. A 16 évesek fele annyian lettek, mint a 17 évesek, minimális negatív változást mutatva, amely a gyermekszületések számának alakulásával függ össze, azzal magyarázható.

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%) (TS 0401)
2014	157	116	135,34%
2015	146	119	122,69%
2016	139	128	108,59%
2017	144	125	115,20%
2018	134	127	105,51%
2019	131	115	113,91%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Az öregedési index a 100 fő 14 év alattira jutó 65 év felettiiek számát jelzi. A fenti adatokból megállapítható, hogy a település lakossága elöregedőben van, annak ellenére, hogy a gyermekszületések száma egy minimális emelkedést mutat, viszont az nincs arányban a halandósággal. Az állandó népesség csökkenésében és a lakosság elöregedésében nagy szerepet játszik a halálozások jelentős emelkedésén túl az elvándorlás is.

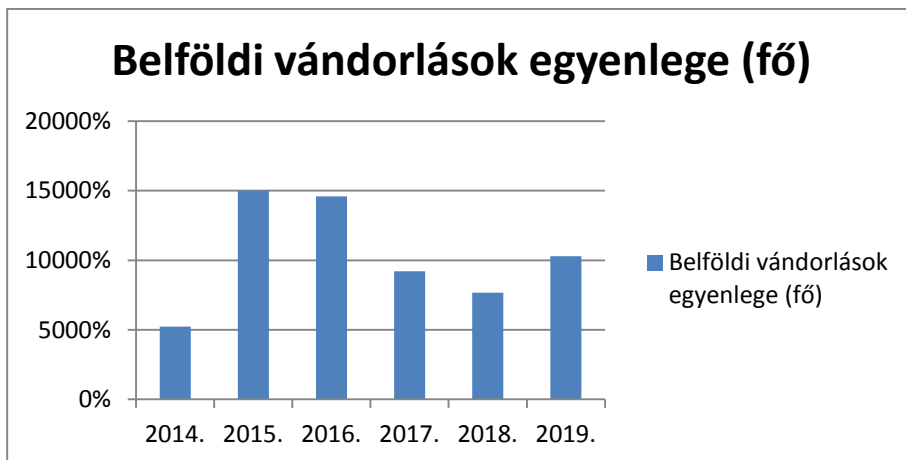

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlások (TS 0601)	Elvándorlás (TS 0600)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2014	12	23	52,2%	-15,26
2015	24	16	150,0%	11,2
2016	35	24	145,8%	15,21
2017	23	25	92,0%	-2,79
2018	33	43	76,7%	-14,22
2019	36	35	102,85%	1,43

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A településen letelepedők számának csökkenésének, az elvándorlók számának emelkedésének legfőbb oka a munkahelyek hiánya. Településünkön általános iskolai oktatás hiánya miatt a gyermekek már egész kiskorukban ingázásra kényszerülnek tanulmányaik folytatásához. A nagy városokban tanulnak tovább, így munkahelyet is ott keresnek, családot ott alapítanak.

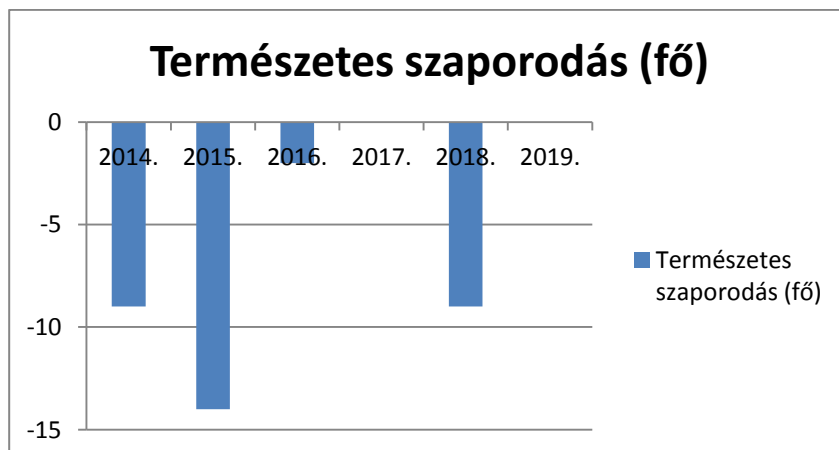

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Éve születés ekszáma (TS 0701)	Halálozás kszama (TS 0702)	Természet es szaporodás (fő) (TS 0703)
2014	5	14	-9
2015	7	21	-14
2016	13	15	-2
2017	9	9	0
2018	7	16	-9
2019	12	12	0

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A településen az élve születések száma az elmúlt időszakban egy minimális növekvő tendenciát mutat azzal, hogy 2016-ban volt egy –a település vonatkozásában magasnak mondható– emelkedés. Mivel azonban a halálozások száma általában magasabb a születések számánál, kivéve a 2019-es évet, amikor kiegyenlített volt, előregedőben van a település, a természetes szaporodás csökkenő tendenciát mutat. Ennek oka, hogy kevés fiatal marad a településen, máshol alapítanak családot, ahol a munkavállalási körülmények kedvezőbbek, ill. csökkent a gyermekvállalási kedv a településen élő fiataloknál.

Értékeink, küldetésünk

A társadalmi egyenlőtlenségek megszüntetése Magyarország számára is alapvető jelentőségű. A demográfiai változások, a foglalkoztatás növelése, a képzettség- és képességbeli hiányosságok orvoslása csak a társadalmi szolidaritás megerősítésével, a társadalom megújuló képességének fejlesztésével és erőforrásainak bővítésével érhető el.

Célok

Kiemelt feladat, hogy minden állampolgár, a mélyszegénységben élők, a gyermekek, a nők, az idősek, a fogyatékos személyek, a roma emberek számára megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén: a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatás és a közlekedési eszközök vonatkozásában, a szociális és egészségügyi ellátás, az oktatási és munkaalkalmak, valamint a kulturális és társadalmi élet, sport és szórakozási lehetőségek területén is.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Egyházasgerge település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja: az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességet, szegregációmentességet, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat. További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából. További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés- értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény(továbbiakban: Möt.v.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.) előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény végrehajtására elfogadott 5/2020. (III.27.) önkormányzati rendelet célja, hogy a törvénnyel összhangban szabályozza az állam által biztosított szociális ellátások helyi alkalmazási módját és az egyes ellátásokra vonatkozó sajátos feltételeket.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény helyi alkalmazására alkotta meg a képviselő-testület a gyermekvédelem helyi szabályairól szóló 17/2012.(XI.20.) önkormányzati rendeletét. Célja, hogy a törvényben foglalt ellátásokkal, intézkedésekkel segítséget nyújtson a gyermekek törvényben deklarált jogainak érvényesítéséhez, gondoskodjon a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről, segítse a szülőket a gyermekükről való gondoskodásban, a hiányzó szülői gondoskodást pótolja.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A településrendezési terv szabályozza a település építési, fejlesztési lehetőségeit. A terv alapján lehetőség van újonnan kialakított vagy foghíj telkek beépítésére, szabadidős és gazdasági területek igénybe vételére. A településszerkezeti terv alapján a testület biztosítja a hagyományos palóc építészeti mód fennmaradását, a településrészekben még megtalálható ilyen típusú házak megőrzését, felújítását. Lehetőséget biztosít az új, teljesen modern lakó-és üdülőingatlanok építésére, valamint gazdálkodás folytatására is.

A településfejlesztési koncepció fő iránya a munkahelyteremtés elősegítése, melynek érdekében gazdasági területek kialakítására került sor. Lehetőség van az idegenforgalom fejlesztésére, valamint a szolgáltatások kibővítésére.

A gazdasági programjában a testület rögzítette, hogy továbbra is működtetni kívánja a már kialakult, jól működő rendszereket. Fejlesztetni kívánja a gyermekekre és az idősek részére a szabadidő hasznos eltöltésének lehetőségeit.

A köznevelési-fejlesztési terv alapján az óvoda hosszú távú helyi működtetését tervezi a testület.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Egyházasgerge a település elhelyezkedése miatt a 27 önkormányzat alkotta Salgótarján és Térsége Önkormányzatainak Társulása tagja. 2009-ben elkészítették a Salgótarján és Térsége Területfejlesztési Koncepcióját mely részletesen elemzi a szociális terület feladatait.

Salgótarján és Térsége Önkormányzatainak Társulása keretein belül működik a Salgótarján és Térsége Egészségügyi-Szociális Központ, mely megállapodás alapján biztosítja a térségben a társulásban résztvevő településeken az egyes szociális ellátásokhoz a hozzáférés lehetőségét (gyermekjóléti szolgálat, családsegítő szolgálat, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, gyermekek átmeneti otthona, családok átmeneti otthona).

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az önkormányzat és intézményei a település fejlődése érdekében rendszeresen pályáznak, amelyekhez célzottan történtek helyi adatgyűjtések, azonban a település helyzetképre vonatkozó kutatások nem készültek.

Az egységesen rendelkezésre álló statisztikai mutatókat a helyi esélyegyenlőségi program elkészítéséhez elsősorban a TEIR adatbázisból gyűjtöttük össze. E mellett célszerű és szükséges volt támaszkodnunk egyéb adatforrásokra: helyi, térségi, országos kutatások adataira, az önkormányzatunk által készített statisztikák, nyilvántartások, illetve a partnerek által nyújtott adatszolgáltatásra. Mindezek alapján vázoltuk fel településünk átfogó helyzetképét esélyegyenlőségi szempontból, illetve az is láthatóvá vált, hogy mely területeken szükséges további adatok gyűjtése.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti amikor valaki, vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira – a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira – vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0-17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. (Cserti- Csapó-Orsós 2012)

A társadalmi-gazdasági és infrastrukturális szempontból elmaradott, illetve az országos átlagot jelentősen meghaladó munkanélküliséggel sújtott települések jegyzékéről szóló 240/2006. (XI. 30.) Korm. rendelet a hátrányos helyzetű települések közé sorolja Egyházasgergét.

A 2011. évi népszámlálás során kevesen vallották magukat romának, a Roma Nemzetiségi Önkormányzat szerint

azonban jelentős hányadot képviselnek a lakosság számon belül.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A mélyszegénység egyik mutatója a jövedelmi és vagyoni helyzet alacsony szintje. A célcsoporthoz tartozó személyek jellemzően a szociális ellátásokból élnek, amelyek pénzbeli és természetbeni, valamint személyes gondoskodást nyújtó ellátások formájában vehetők igénybe.

A szociálpolitika számos eszköze kifejezetten a célcsoport szolgálatában alakult ki.

Az Egyházasközpontján élő lakosok jövedelmi helyzetén is jól érzékelhető a jelenlegi gazdasági, társadalmi változások hatása.

A statisztikai adatok és az önkormányzat felmérései és segélyezési mutatói alapján megfigyelhető, hogy a településen élők jövedelmi viszonyai folyamatosan romlanak. Évről évre egyre többen vesznek igénybe a különböző, rendszeres szociális pénzbeli juttatásokat. Így: lakásfenntartási támogatást, rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény, stb.

A településen nagyon magas a munkanélküliség, az aktív korúak mintegy 25%-át érinti. A

statisztikai adatok és a segélyezési tapasztalatok alapján egyik legsúlyosabb gond a mélyszegénységben élők közöttük a roma népesség helyzetének fokozatos romlása. Mélyszegénységben él az, akinek a havi jövedelme nem éri el az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegét.

A településen élők között több olyan lakos is él, aki munkanélküli ugyan, de a Járási Hivatal Munkaügyi Osztályán nincsenek regisztrálva, ők alkalmi és idegymunkából tartják fenn magukat.

Az inaktív emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák. A munkaerő-piacra jutás fő akadályá főképpen az alacsony iskolázottság, a tartós munkanélküli létből fakadó motiválatlanság és a társadalmi előítélet jelenléte.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban : Ft.) 8.§-a értelmében külön törvényben meghatározott foglalkoztatási feladatainak ellátása során

- közfoglalkoztatást szervez,
- figyelemmel kíséri a helyi foglalkoztatási viszonyok alakulását,
- döntéseinek előkészítése, valamint végrehajtása során figyelembe veszi azok foglalkoztatáspolitikai következményeit,
- az állami foglalkoztatási szerv működési feltételeihez és fejlesztéséhez támogatást nyújt.

A helyi önkormányzat a Möt. 15.§-a szerint feladat- és hatásköreinek ellátása során – törvényben meghatározott módon és mértékben – biztosítja a közfoglalkoztatási jogviszonyban lévő személy feladatellátásba történő bevonását.

A HEP táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat az Ft. és a Möt-ben foglalt feladatai alapján a településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánja elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

Napjainkban a legégetőbb szociális, sőt ennél tágabb értelemben vett társadalmi kérdés a tartós munkanélküliség. Ma már talán nincs olyan család Egyházasközpontján, amelyet közvetve vagy közvetlenül ne érintett volna meg a munkanélküliség problémája. A munkanélküliség és ezzel összefüggésben a szegénység kérdése szinte állandó napirenden van a mai magyar szociális-, foglalkoztatási-, és gazdaságpolitikai intézkedései területén is.

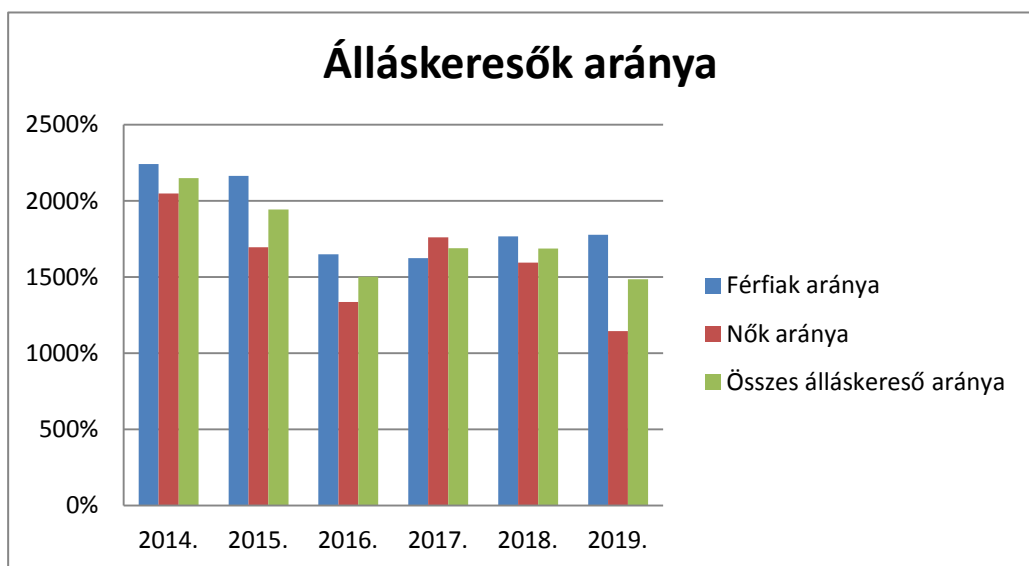
A Nemzeti Munkaügyi Hivatal által nyilvántartott adatok alapján az utóbbi években Egyházasközpontján is nőtt a nyilvántartott álláskereső száma, amelynek arányait, számait a következő táblázatok mutatják:

3.2.1 számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Férfi (TS 0803)	Nő (TS 0804)	Összesen	Férfi (TS 0801)		Nő (TS 0802)		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2014	233	215	448	52,25	22,42%	44	20,47%	96	21,48%
2015	238	211	449	51,5	21,64%	35,75	16,94%	87	19,43%
2016	241	215	456	39,75	16,49%	28,75	13,37%	69	15,02%
2017	234	213	447	38	16,24%	37,5	17,61%	76	16,89%
2018	235	207	442	41,5	17,66%	33	15,94%	75	16,86%
2019	235	216	451	41,75	17,76%	24,75	11,45	67	14,85%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az álláskeresők nemek szerinti arányát tekintve, magasabb a férfiak száma mint a nőké, mely egyrészt abból adódik, hogy nagyobb a számuk a munkaképes korú férfiaknak, valamint a Gyes-en, Gyed-en lévő nők itt nem jelennek meg.

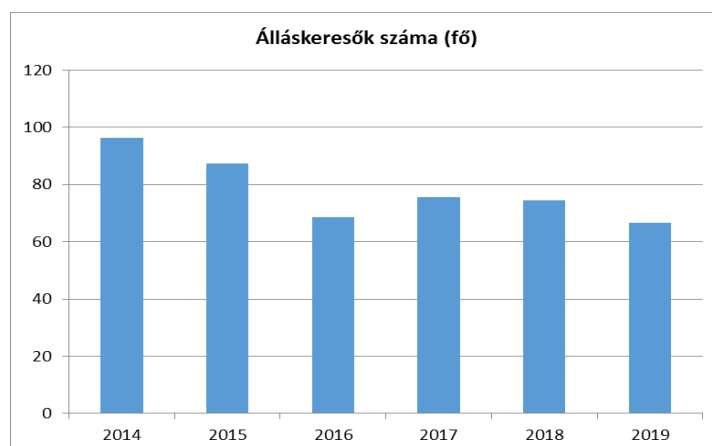

3.2.2 számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2014	2015	2016	2017	2018	2019
		96	87	69	76	75	67
20 év alatti (TS 1002)	Fő	4,25	3,5	2,5	3,5	6,25	3,5
	%	4,42%	4,01%	3,65%	4,64%	8,39%	5,26%
20-24 év (TS 1003)	Fő	16,5	15	12,25	8,75	7,25	4,5
	%	17,14%	17,19%	17,88%	11,59%	9,73%	6,77%
25-29 év (TS 1004)	Fő	10,5	8,5	6,5	7	6,25	8,5
	%	10,91%	9,74%	9,49%	9,27%	8,39%	12,78%
30-34 év (TS 1005)	Fő	15,25	11	8	6,5	6,5	8,5
	%	15,84%	12,61%	11,68%	8,61%	8,72%	12,78%
35-39 év (TS 1006)	Fő	4,75	3,5	3,75	8,25	9,75	9,75
	%	4,94%	4,01%	5,47%	10,93%	13,09%	14,66%
40-44 év (TS 1007)	Fő	13,25	11,75	7,5	5,75	3,75	3,25
	%	13,77%	13,47%	10,95%	7,62%	5,03%	4,89%
45-49 év (TS 1008)	Fő	12	14,5	11,75	13,5	11,25	9,25
	%	12,47%	16,62%	17,15%	17,88%	15,10%	13,91%
50-54 év (TS 1009)	Fő	8,25	7,5	5,5	8,25	9,25	7,25
	%	8,57%	8,60%	8,03%	10,93%	12,42%	10,90%
55-59 év (TS 1010)	Fő	8,75	6,25	4,5	7	6,75	3,25
	%	9,09%	7,16%	6,57%	9,27%	9,06%	4,89%
59 év feletti (TS 1011)	Fő	2,75	5,75	6,25	7	7,5	8,75
	%	2,86%	6,59%	9,12%	9,27%	10,07%	13,16%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

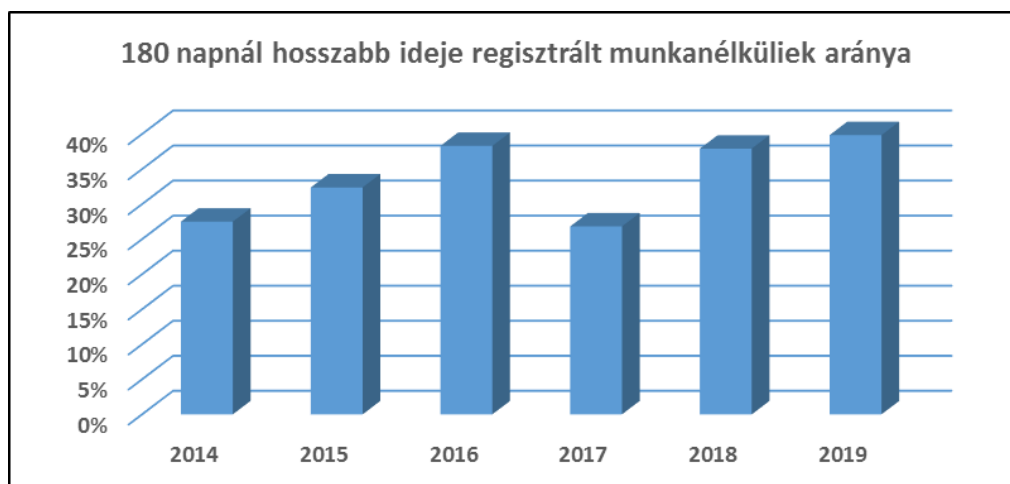
Foglalkoztatás szempontjából hátrányos helyzetűek közé sorolhatók még az idősebb, nyugdíj előtt álló korosztályok, a gyermekvállalást követően a munkaerőpiacra visszatérő nők, valamint a megváltozott munkaképességű és fogyatékos emberek. Alacsony továbbá a 20-24 év közötti korosztály munkaerő-piaci részvétele is. A fiatalok távolmaradását főként az oktatási, képzési idő meghosszabbodása indokolja, ugyanakkor jelentősen megnőtt az iskola befejezése utáni munkahelykeresés ideje is. A pályakezdő fiatalok elhelyezkedését elsősorban a munkalehetőségek száma, a nem megfelelő szakmaválasztás, a szakmai tapasztalat hiánya és az iskolai végzettség befolyásolja és a biztos nyelvtudás hiánya. Az ifjúsági munkanélküliség strukturális munkanélküliség, a munkaerőpiac elvárásai ma már nemcsak a végzettségre és a szakképzettségre, hanem a különböző személyes kompetenciákra, szakmai és gyakorlati tudásra vonatkoznak.

3.2.3 számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya nemek szerint

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS1501)	180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma nemek szerint			Nők és férfiak aránya, a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül	
	%	Férfi	Nő	Összesen	Férfiak	Nők
2014	27,51	n.a.	n.a.	0	-	-
2015	32,38	n.a.	n.a.	0	-	-
2016	38,31	n.a.	n.a.	0	-	-
2017	26,82	n.a.	n.a.	0	-	-
2018	37,92	n.a.	n.a.	0	-	-
2019	39,85	n.a.	n.a.	0	-	-

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

Az iskolai végzettség, szakképzettség fontos szempontja a foglalkoztatásnak.

3.2.5 számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Férfi (TS 1601)	Nő (TS 1602)	Férfi	Nő
	%	%	%	%
2001	85,3%	68,1%	14,7%	31,9%
2011	92,1%	85,3%	7,9%	14,7%

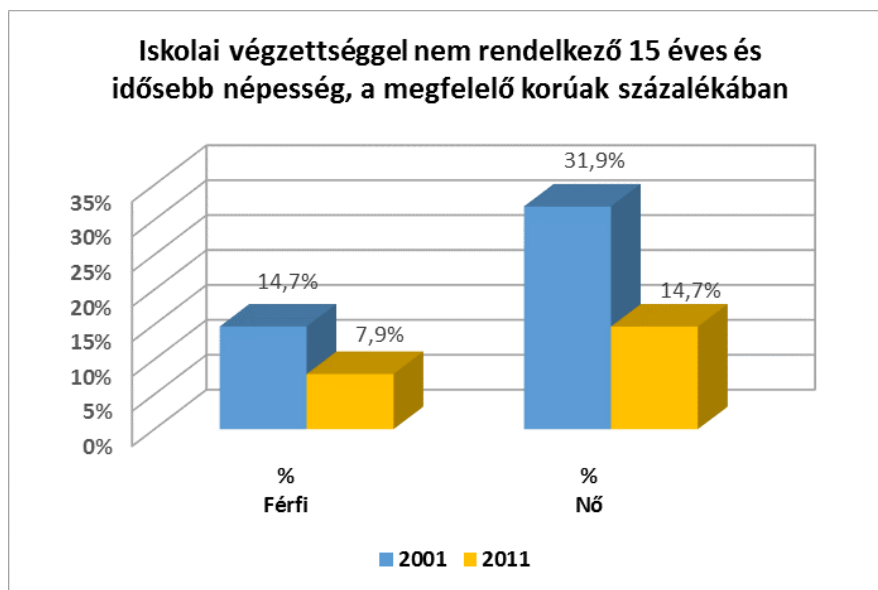
Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

A népszámlálási adatok alapján az aktív korú lakosság arányában 2011-ben magas volt az általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők aránya. A 2011. évi népszámlálási adatok alapján azonban látszik, hogy csökkent

ez az arány.

Az alacsony iskolai végzettség, iskolázatlanság a mélyszegénységben élők és a roma lakosság körében igen jellemző, elsősorban a családi minta átörökítése miatt.

Az adatok alapján az általános iskolai végzettséggel nem rendelkező nők aránya duplája a férfiakénak. Jól tükröződik, hogy a célcsoport női tagjai ebben az életkorban valószínűleg gyermekvállalás miatt kikerülnek az iskolából, s később sem szerzik meg az alapvégzettséget.

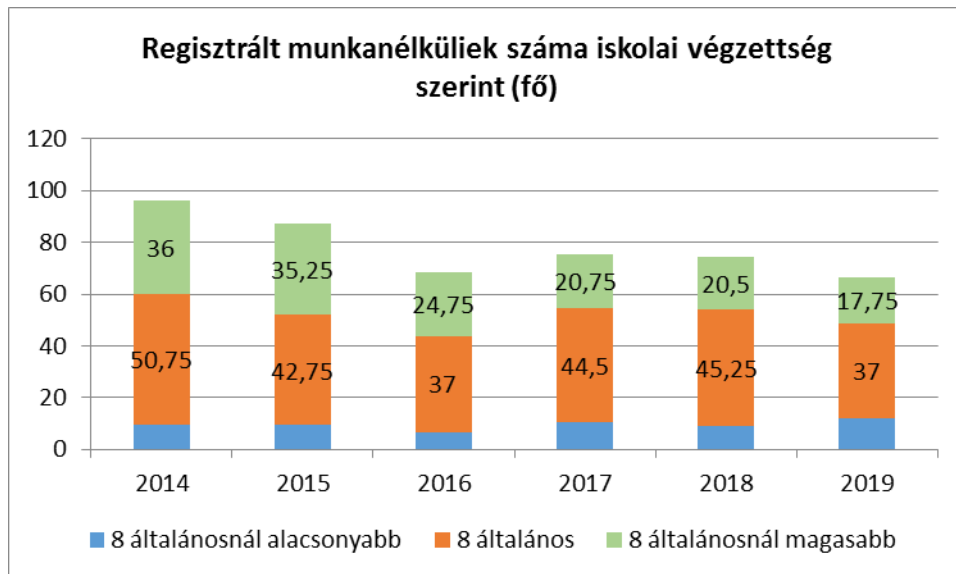

3.2.6 számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosanál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosanál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2014	96	9,5	9,87%	50,75	52,73%	36	37,40%
2015	87	9,25	10,60%	42,75	49,00%	35,25	40,40%
2016	69	6,75	9,85%	37	54,01%	24,75	36,13%
2017	76	10,25	13,58%	44,5	58,94%	20,75	27,48%
2018	75	8,75	11,74%	45,25	60,74%	20,5	27,52%
2019	67	11,75	17,67%	37	55,64%	17,75	26,69%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Munkaerő-piaci szempontból a rendszerváltás piacgazdasági átalakulásának legnagyobb vesztese a roma népesség, a munkahelyek és a munkásszállás lehetőségek beszűkülése miatt. Nehezíti helyzetüket, hogy mára már az aktív keresők között alapkövetelmény a befejezett általános iskolai végzettség megléte, mely a célcsoport tagjainak egy részénél hiányzik.

A felnőttoktatásban résztvevőkről adattal nem rendelkezik a település. Felnőttoktatásra Salgótarjánban van lehetőség, azonban az egyházasgergei tanulók létszámáról a statisztikák nem tartalmaznak elkülönített adatot.

c) közfoglalkoztatás

A közfoglalkoztatás új rendszerének bevezetése és folyamatos átalakítása, lehetőséget nyújt az önkormányzat számára intézményei költségtakarékosabb működésére, a község közterületeinek karbantartására és a belvízelvezetés munkálataira.

A legnagyobb foglalkoztató a településen az önkormányzat, mely hivatalában, intézményeiben közterületein biztosít lehetőséget a munkavégzésre. A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülőknél törvényi előírásként egy év alatt 30 nap munkaviszonyt kell teljesíteniük az ellátásra való jogosultság folyamatosságához. Munkalehetőség hiányában az önkormányzat - a támogatások függvényében – közfoglalkoztatás keretében mindenki számára igyekszik biztosítani ezt a lehetőséget, hogy senki ne maradjon ellátás nélkül.

A közfoglalkoztatás folyamatos, különböző programok alapján történik, a Járási Hivatal Munkaügyi Osztály támogatásától függően változó időben és létszámban.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A közfoglalkoztatáson túl a térségben munkalehetőség, Salgótarjánban vagy a nagyobb városokban van. A magas útiköltség miatt azonban többségében helybeli munkavállalókat alkalmaznak. A településen bejegyzett vállalkozások nagy része csak szolgáltatási jellegű, akiknek nem itt van a székhelyük, munkalehetőséget ezért csak elenyésző számban biztosítanak.

Tervezett beruházás közvetlen térségben szinte alig van, mely településünkön nem csökkenti a munkanélküliséget. A vállalkozási területek és lehetőségek nagy része lefedett, ezért nagyon nehéz új vállalkozások bevezetése.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A településen nem működik a fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő program, a vonzáskörzetben is csak elenyésző számban indítanak hasonló programokat. A Járási Hivatal Munkaügyi Osztályán vannak támogatott képzések, viszont ezekre a képzésekre nagyon nehezen lehet bekerülni. Helyi adatgyűjtés alapján az elmúlt években számos jelentkező volt településünkéről, - még érettségivel rendelkező is – viszont alig pár főnek sikerült a képzésre bekerülnie. Az indított képzések sem adnak megfelelő

végzettséget ahhoz, hogy el tudjanak vele helyezkedni a résztvevők, mivel nincs a végzettségüknek megfelelő munkalehetőség.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

A településen munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek nem működnek, ilyen szolgáltatásokat senki nem végez. A Járási Hivatal Munkaügyi Osztályán lehet érdeklődni az általuk indított képzésekről, állás lehetőségekről.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Az önkormányzatnál és intézményeiben-mélyszegénységben élők és romák foglalkoztatása közfoglalkoztatási programokon keresztül valósul meg.

Kevés intézményünk lévén – Óvoda, Hivatal, Háziorvos és védőnői szolgálat – korlátozott az ott alkalmazhatók száma. Ugyanakkor az intézményeinknél dolgozók fele a mélyszegénységben élők és romák köréből kerül alkalmazásra.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A foglalkoztatás és a munkavégzés lehetősége a mindenki számára biztosítandó esélyegyenlőség kulcselemei, s jelentősen hozzájárulnak az emberek gazdasági, társadalmi és kulturális életben való teljes jogú részvételéhez.

Településünkön arra vonatkozóan, hogy a foglalkoztatás területén hátrányos megkülönböztetés történt volna faji, nemi, vagy fogyatékosági alapon nincs információ. A munkavállaló kiválasztási szempontjánál nem szerepelnek ezen tényezők, minden munkavállaló egyenlő eséllyel indul.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Magyarországon a szociális ellátórendszert három szereplő biztosítja: az állam, az önkormányzatok, valamint a civil szektor és az egyház. Működésüket törvények és a törvényekhez kapcsolódó kormányrendeletek, ágazati rendeletek, helyi rendeletek határozzák meg. Az önkormányzatok számára a Szociális Törvény és Önkormányzati törvény írják elő, hogy mely ellátási formákat biztosítsák, valamint, a képviselő testületek határozata alapján költségvetésük terhére melyeket vállaljanak fel.

A Nógrád Megyei Kormányhivatal Salgótarjáni Járási Hivatala Foglalkoztatási Osztály által folyósított ellátások számának csökkenése mögött nem a foglalkoztatottság növekedése van, hanem jogszabályi változások miatt kevesebben felelnek meg ezen ellátási formák feltételeinek.

A pénzbeli és természetbeni szociális ellátások igénybe vételére az Szt. rendelkezéseiben meghatározott feltételek fennállása esetén van lehetőség. Az Szt. rendelkezései alapján a szociálisan rászoruló személyek által igénybe vehető ellátási formák:

- Pénzbeli ellátások: időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás, ápolási díj.
- Egyes szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók, így a lakhatást segítő támogatás, rendkívüli települési támogatás, egészségi állapot megőrzését segítő támogatás, tanszertámogatás, temetési támogatás, ebtartási támogatás.
- Természetbeni ellátás továbbá a köztemetés, közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

A fenti támogatási formák közül a szociális helyzet szempontjából meghatározó támogatási forma az aktív korúak ellátása, illetve azon belül a foglalkoztatást helyettesítő támogatás (FHT) és az egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatás (EGYT).

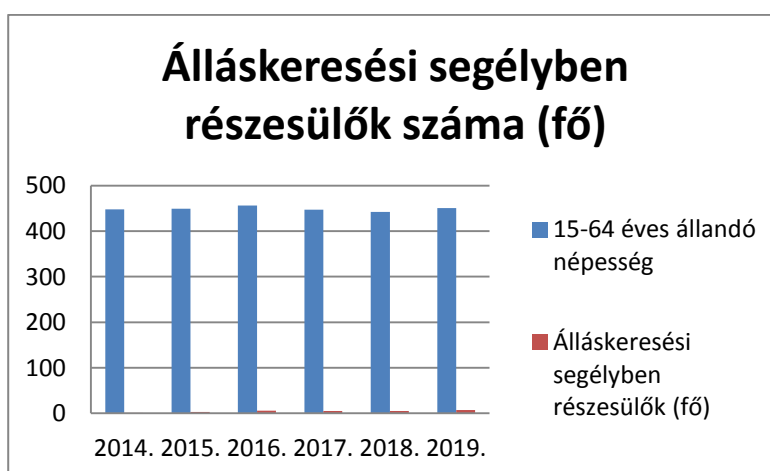
Az aktív korúak ellátása meghatározó mértékben jelenik meg a település alacsony jövedelmű lakosságának körében.

3.3.1 számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresési segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresési segélyben részesülők %
2014	448	1,25	0,28%
2015	449	3	0,67%
2016	456	5,75	1,26%
2017	447	5,5	1,23%
2018	442	5,5	1,24%
2019	451	7,25	1,6%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fenti adatokból látható, hogy az álláskeresési segélyben részesülők száma minimálisan növekvő tendenciát mutat, amely annyira minimális eltérést jelent, hogy szinte észrevehetetlen az eltérés.

3.3.2 számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma

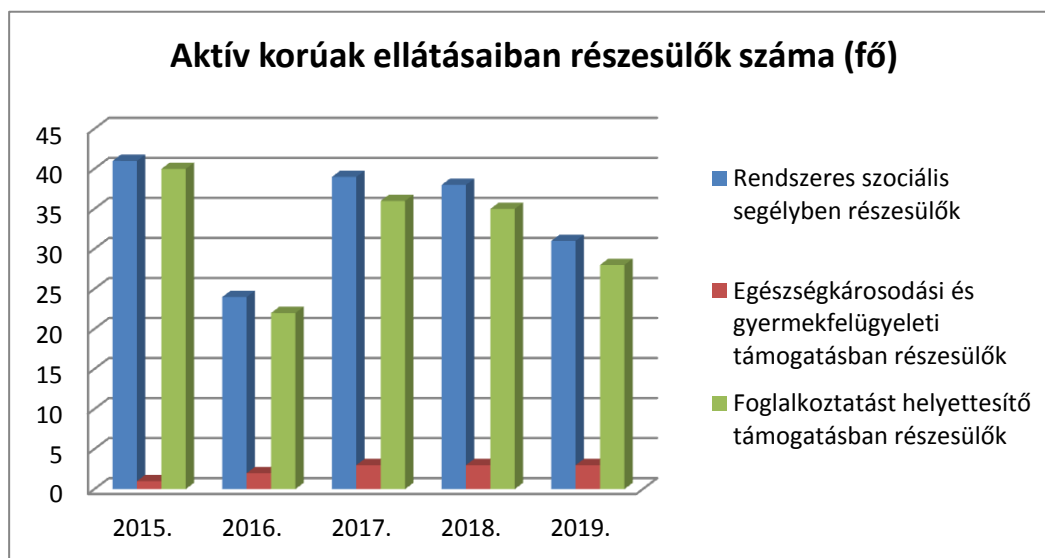
Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott állás keresők száma (TS 1301)	Álláskeresési járadékra jogosultak (TS 1201)	
	Fő	Fő	%
2014	96	1,75	1,8%
2015	87	4,25	4,9%
2016	69	4,25	6,2%
2017	76	5	6,6%
2018	75	4	5,4%
2019	67	4,25	6,4%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3.3 számú táblázat - Aktív korúak ellátása - Rendszeres szociális segélyben, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban, valamint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek száma (negyedévek átlaga) - TS 1401 (2015. február 28-tól az ellátás megszűnt, vagy külön vált EGYT-re és FHT-ra)	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2015. márc. 1-től érvényes módszertan szerint (TS 5401)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (2015 március 01-től az ellátásra való jogosultság megváltozott)	
	Fő	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2014	44	-	-	-	-
2015	41	1	2,44%	40	97,56%
2016	24	2	8,33%	22	91,67%
2017	39	3	7,69%	36	92,31%
2018	38	3	7,89%	35	92,1%
2019	31	3	9,68%	28	90,32%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázatokban szereplő adatok azonban nem pontos mutatói a munkanélküliek számának, hiszen azok csak az egy adott év során nyilvántartásba kerülő, illetve szereplő személyek számát mutatják. A szociális területen dolgozók tapasztalatai szerint még mindig és nem kevés számban, vannak olyanok, akik tartósan munkanélküliek, de a nyilvántartásokban nem jelennek meg.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

Az önkormányzati törvény az önkormányzatok ellátandó feladatai közé sorolja a lakás- és helyiség gazdálkodást. A törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzését és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátását is.

3.4.1 számú táblázat – Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 4201)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2014	365	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2015	365	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	365	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	365	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	365	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	365	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSHTstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

Egyházasgergén típusát tekintve csak családi házak vannak. Az önkormányzat tulajdonában az orvosi rendelő felett lévő összkomfortos szolgálati lakás van csak, a többi ingatlan magánszemélyek tulajdona.

b) szociális lakhatás

Bérlakással, szociális bérlakással az önkormányzat nem rendelkezik.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok:

Nincs ilyen a településen.

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

A szociális bizottsághoz nem érkezett veszélyeztetett lakhatási helyzetek miatti kérelem. Szociális követelmények szempontjából minden lakás megfelelőnek minősíthető.

Községünkben hajléktalan személy nincs.

e) lakhatást segítő támogatások

A mindennapi életfenntartás mellett a lakás fenntartására fordított kiadások már igen megterhelőek a családok, a célcsoport családjai számára. A terhek enyhítését szolgálja az Szt.-ben meghatározott feltételek fennállása esetén igénybe vehető lakhatást segítő támogatás. Településünkön a támogatás pénzügyi ellátásként kerül folyósításra.

3.4.2 számú táblázat – Lakhatást segítő támogatásban és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma (TS 6101)
2014	103	0
2015	103	0
2016	97	0
2017	87	0
2018	99	0
2019	88	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

f.) eladósodottság

Komoly problémát jelent napjainkban az eladósodás, különösen a hátrányos helyzetű, munkájukat elveszítő, vagy alacsony jövedelmű idős, vagy több gyermekes családok esetében.

Jelentősen megnövekedett az eladósodott családok száma a 2008. évben bekövetkezett gazdasági válság miatt, s ez a célcsoport vált leginkább veszélyeztetetté a lakásuk elvesztése, a hajléktalanná válás, vagy fizetés hiányában a közműszolgáltatások kikapcsolása miatt.

A lakosság eladósodottságát mutatja a hivatalhoz érkezett Végrehajtó Iroda által küldött hirdetések, megkeresések számának emelkedése is.

g.) Lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Külterületi lakott ingatlan nem tartozik a településhez.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Településünkön nem releváns.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

Településünkön nem releváns.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Településünkön nem releváns.

Egyházasgergén nincsenek telepek, szegregátumok, vagy szegregációval fenyegetett terület.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik:

- a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról,
- a fogorvosi alapellátásról,
- az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátásról,
- a védőnői ellátásról,
- az iskola-egészségügyi ellátásról.

A szociálisan rászorultak részére személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. Az Szt. értelmében a személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat (falugondnoki és tanyagondnoki szolgáltatás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, közösségi ellátások, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka, nappali ellátás) és szakosított ellátásokat (az ápolást, gondozást nyújtó intézmény, a rehabilitációs intézmény, a lakóotthon, az átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény, az egyéb speciális szociális intézmény).

Az egyenlő bánásmóddhoz való jog magában foglalja különösen az azonos egészségügyi intézmények használatának, az ugyanolyan színvonalú és hatékony, illetőleg nem magasabb kockázattal járó gyógykezelésben, valamint betegségmegőrző programokban (szűrővizsgálatokban) való részvétel jogát.

3.6.1 számú táblázat – Orvosi ellátás

Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2014	1	0	0
2015	1	0	0
2016	1	0	0
2017	1	0	0
2018	1	0	0
2019	1	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Egyházasgerge a szomszédos településsel Mihálygergével közösen működteti a háziorvosi ellátást, a védőnői ellátást és a fogorvosi alapellátást. Külön gyermekorvosi ellátás helyben nincs.

A háziorvosi és védőnői szolgálat székhelye Egyházasgerge, de a felnőttek és gyermekek ellátása megosztva mindkét településen történik. Az orvos vállalkozói jogviszonyban látja el feladatát.

A lakosság részére nagy segítséget jelent, hogy a háziorvosi rendelőben a kiváltandó gyógyszer vények leadhatók és futárszolgálat még azon a napon a beteg lakására kiszállítja a gyógyszert.

A fogorvosi ellátást heti két alkalommal Mihálygergén lehet igénybe venni.

Az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátást a Salgótarján és Térsége Önkormányzatainak Társulása keretében látja el az önkormányzat.

A különböző szakorvosi ellátások a megyeszékhelyen Salgótarjánban érhetők el a rászorultak részére.

A közgyógyellátás a szociálisan rászorult személy részére – egészségügyi állapota megőrzéséhez és helyreállításához – az egészségügyi szolgáltatásokkal kapcsolatos kiadások kompenzálását célzó hozzájárulás. A közgyógyellátás megállapítható alanyi jogon, normatív és méltányossági alapon jövedelem függvényében.

3.6.2 számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2014	24
2015	30
2016	28
2017	21
2018	18
2019	16

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkori kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A szociális, egészségügyi intézmények, civil szervezetek közötti kapcsolat kiemelkedő fontosságú a megelőzésben, a problémák kezelésében, a szűrőprogramokhoz jutásban.

Kóroki összetétel alapján vezető halálok a szív- és érrendszeri betegség. Ezt követik a daganatos betegségek, az emésztőrendszer és a légző rendszer betegségei. A statisztikai adatok szerint a felnőtt lakosság megbetegedései között a magas vérnyomás, a keringési zavar okozta szívbetegségek állnak az első helyen, ezt követik a mozgásszervi betegségek. Magas arányt képvisel a kor specifikus cukorbetegség és a különböző légúti megbetegedések is.

A házi orvos és a védőnő kiemelt figyelmet fordít a megelőzésre. Helyben lehetőség van a méhnyakrák szűrésre. Az orvosi rendelőn kívül a községi rendezvényeken is lehetőség van

vércukorszint ellenőrzésre, hipertóniaszűrésre. Folyamatos az ártalmas rizikófaktorokra (dohányzás, alkohol,..) való felhívás.

A kötelező szűrésekhez szélesebb körben való hozzáférés, térítésmentesen és önkéntesbejelentkezés alapján mindenki számára hozzáférhető Salgótarjánban.

A szakemberek visszajelzése alapján azonban még mindig kevesen élnek ezen lehetőséggel.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Logopédus, fejlesztő pedagógus és szociális segítő heti egy alkalommal segíti a gyerekek fejlődését az óvodában.

Pszichológus havi egy alkalommal monitorozza a gyerekek lelki állapotát, mely szintén a Salgótarján és Térsége Önkormányzatainak Társulása keretein belül jön létre.

A nagy csoportos óvodások heti egy alkalommal járnak úszás oktatásra a salgótarjáni uszodába.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Közétkeztetésben csak az óvodás gyermekek és a szociális rendelet alapján ellátandó lakosok részesülnek az óvoda konyhájáról. Többféle menü elkészítésére nincs kapacitás.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A községi sportpálya, melyhez sportöltöző is tartozik, teljes felújításra szorul. Eddig kétszer pályázott az önkormányzat a felújításra, sikertelenül. Fejlesztésének megoldásával, több korosztály számára nyílna lehetőség az egészséges életmódra. Civil kezdeményezésre, heti egy alkalommal gerinctornára van lehetőség.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az önkormányzat a családsegítés, a házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás feladatait a Salgótarján és Térsége Önkormányzatainak Társulása keretében látja el.

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről gondoskodik az önkormányzat, akik azt önmaguknak, illetve önmaguknak és eltartottaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani. Különösen akik koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük vagy hajléktalanságuk miatt rászorulnak. Az étkeztetést az önkormányzat a saját fenntartású óvoda konyháról biztosítja. Kérelemre térítésmentesen házhoz szállítja.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Az önkormányzati intézmények az ügyintézés és a foglalkoztatás során is megelőzik és megakadályozzák a hátrányos megkülönböztetést, mindent megtesznek az egyenlő bánásmód és az esélyegyenlőség biztosítása érdekében.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat, alkalmanként civil szervezettel, önkormányzattal összefogva, pályázati lehetőségeket kihasználva keresi a megoldásokat az elsősorban meghatározott célcsoportok, gyermekek, családok számára nyújtható támogatási formák megtalálására.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

A községben a közösségi élet többretű, intézmények, szabadtéri színpad, templom is található a rendezvények színterei között.

Az önkormányzat minden évben méltóképpen megemlékezik a nemzeti és az egyházi ünnepekről. A falunappal egybekötött szüreti multságban a település apraja-nagyja együtt szórakozik.

Közel 13 éve alakult helyi hagyományőrző csoport, Pajtakör néven rendszeresen szerepel szerte az országban és határon túl is.

A lakosság hűen őrzi elődei emlékét, melynek ékes bizonyítéka az első és második világháborúban elesett egyházasgergei katonák tiszteletére emelt emlékmű, melynél minden évben, a Hősök napján fejet hajtanak apáik emléke előtt.

A farsang a szórakozás, míg a falukarácsony az áhítat jegyében telik.

A helyben lakó pedagógusok közreműködésének köszönhetően mindig nagy sikert aratnak a rendezvényeken előadott gyermekműsorok.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

Egyházasgergén a helyi cigányság tényleges számáról csak becsült adataink vannak. Kulturális- művészeti csoportokat nem alakítottak, hagyományápoló tevékenységük az idősebb korosztály kihalásával együtt a minimálisra csökkent.

Az önkormányzat szervezésében évente megrendezésre kerülő falunappal egybekötött szüreti felvonulás és kultúrműsor programjaiban aktívan részt vesz a roma lakosság is.

Egyházasgergére elmondható, hogy a közösségi együttélés zökkenőmentes, nem beszélhetünk etnikai konfliktusokról, nemzetiségek közötti problémáról.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A település lakóira – szervezett keretek között - nem jellemző sem az adományozás, sem az önkéntes munka.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A roma nemzetiség érdekképviselőt a több cikluson átívelő Roma Nemzetiségi Önkormányzat látja el. Egyházasgerge Község Önkormányzata és Roma Nemzetiségi Önkormányzata már több éve kötött megállapodásában rögzítette a két önkormányzat együttműködésének szabályait.

Egyházasgerge Község Önkormányzata ingyenesen helyiség és infrastruktúra biztosításával járul hozzá a Roma Nemzetiségi Önkormányzat programjaihoz, működéséhez.

A képviselő-testület a hivatalon keresztül biztosítja a RNÖ kérésének megfelelően a postai, kézbesítési, gépelési, sokszorosítási feladatok ellátását, működéséhez szükséges tárgyi és személyi feltételeket.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Alacsony iskolázottság, szakképzetlen munkanélküliek magas száma	Járási Hivatal Munkaügyi Osztályával a kapcsolattartás erősítése, helyi igény szerint szakképzés szervezése
A romák hátrányos helyzetének generációkon történő átörökítése, tartós munkanélkülisége	Életvezetési tréningek, jó gyakorlatok bemutatása, Képességeiknek megfelelő munkahely felkutatása, háztáji gazdaságok erősítése, oktatás

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1 A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Egyházasgergén a lakónépesség száma 2020. január 1-jén 702 fő, ebből a

0 – 2 évesek száma	28
3 – 5 évesek száma	22
6 – 13 évesek száma	65
14 – 18 évesek száma	51

A községben 30 férőhelyes vegyes csoportú óvoda működik.

A 2006. évben bekövetkezett jogszabályváltozás miatt a településen az általános iskolai oktatás megszűnt. Egyházasgerge Község Önkormányzata a karancslapujtői Mocsáry Antal Általános Iskola fenntartására 2005. szeptember 1-jétől Karancslapujtó, Karancsberény, Mihálygerge Község Önkormányzataival közös intézményfenntartó társulást hozott létre. A 2012. évi jogszabályváltozás következtében az oktatás a Klebelsberg Intézményfenntartó hatáskörébe került.

Az általános iskolás korú gyermekek 90 %-a továbbra is a karancslapujtői iskolában folytatja tanulmányait, de Karancskeszi, Karancsalja és Salgótarján iskoláiban is tanulnak gyermekek községünkben.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A veszélyeztetettség olyan - a gyermek vagy más személy által tanúsított - magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.

Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a gyámhatóság a gyermeket védelembe veszi.

4.1.1 számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

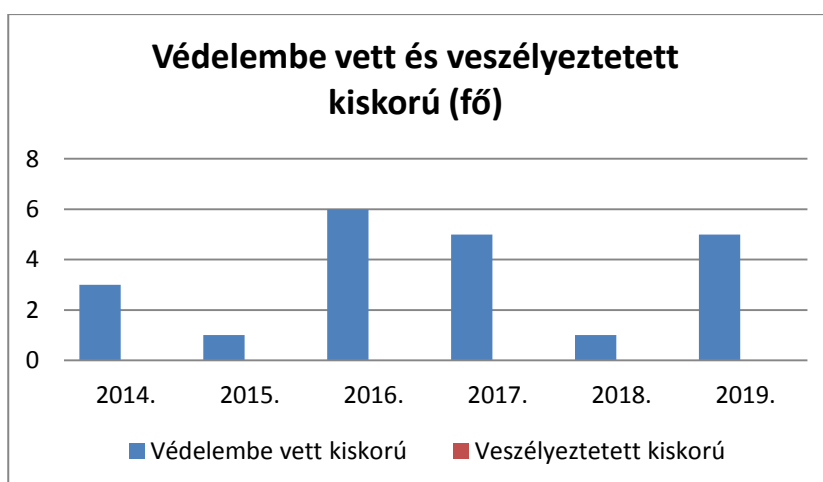
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3001)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én (TS 3101)
2014	3	0
2015	1	0
2016	6	0
2017	5	0
2018	1	0
2019	5	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az intézkedés célja a gyermek családban történő nevelkedésének folyamatos segítése, az ellátásának megszervezése, segítése, a szülői nevelés kontrollja, a veszélyeztetettség megelőzése, megszüntetése.

A védelembe vétel elrendelésének oka változó: leggyakoribb a tankötelezettség megszegése, csavargás, a kiskorú kifogásolható viselkedése, a gyermek nem megfelelő gondozása.

A védelembe vett gyermekek létszáma csökkenő tendenciát mutat, mely a hatékony szociális munkának köszönhető, mely a prevencióra fókuszál.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

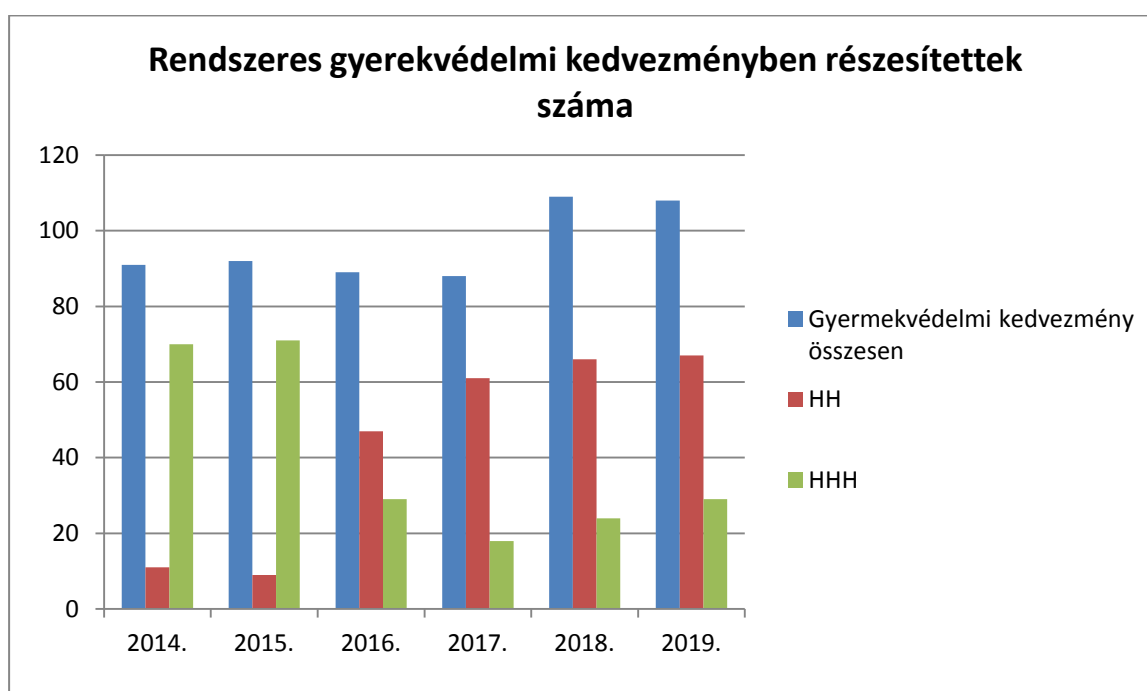
A gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermekek védelmét pénzbeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, illetve gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt.-ben meghatározott hatósági intézkedések biztosítják.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult a törvényben meghatározott normatív kedvezményekre (tankönyvtámogatás, étkezési kedvezmény, illetve kétszer egy évben eseti támogatás).

4.1.2 számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS5801)
2014	91
2015	92
2016	89
2017	88
2018	109
2019	108

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíj rendszercélja az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőfokú tanulmányainak támogatása. E cél elérése érdekében a kormány mind központi költségvetési, mind pedig önkormányzati forrásokat is mobilizál. A Bursa Hungarica többszintű támogatási rendszer, amelynek pénzügyi fedezeteként három forrás szolgál: a települési önkormányzatok által nyújtott támogatás; a megyei önkormányzatok által nyújtott támogatás és a felsőoktatási intézményi támogatás. 2019-ben 2 fő részesült Bursa Hungarica támogatásban.

Az önkormányzat 2019. évben valamennyi 6-18 év korú tanuló részére 6000-15000 Ft közötti tanszertámogatást biztosított. Ebből 19 gyermek általános iskolás, 11 gyermek középiskolás tanuló.

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

A gyermekétkeztetést, ha a szülő (törvényes képviselő) eltérően nem rendelkezik, a fenntartó az óvodában és az iskolában a gyermekek és a tanulók számára az óvodai nevelési napokon, illetve az iskolai tanítási napokon biztosítja.

a déli meleg főétkezést és két további étkezést. Iskolai étkeztetésben részesülhet az a tanuló is, aki a napközit nem veszi igénybe.

A gyermekvédelmi törvény alapján a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek mindegyike jogosult a gyermekétkeztetés normatív kedvezményére, melyet különböző mértékű kedvezményekkel vehetnek igénybe.

Az óvodában 30 gyermek részesül ingyenesen napi háromszori étkezésben.

A településen iskola nem működik, ezért nem rendelkezünk információval az iskolai étkeztetésben részesülőkről. Feltételezhető, hogy minden rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek igénybe veszi az adott iskolában az étkezést.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek nem él a településen.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Egyházasgergén szegregált, telepszerű lakókörnyezet nincs.

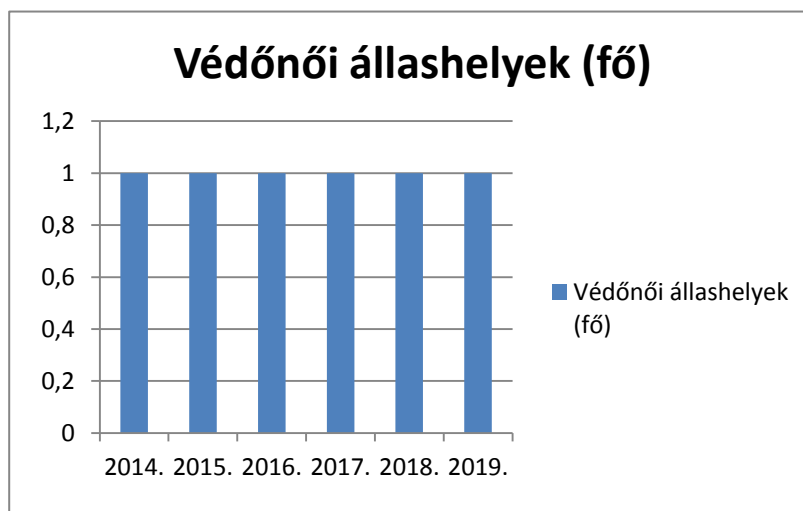
4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1 számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 3201)	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2014	1	43
2015	1	30
2016	1	58
2017	1	50
2018	1	50
2019	1	50

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A védőnői munka során figyelemmel kíséri az újszülöttek, csecsemők, kisgyermek test- lelki- és szociális jólétét. A Védőnői Szolgálat ellátási területe Egyházasgerge és Mihálygerge 0-18 éves lakosságára, valamint a felnőtt lakosság azon rétegére terjed ki, akik szoros kapcsolatban állnak ezzel a korosztállyal. A feladatot egy védőnő látja el.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Egyházasgergén a házi orvos látja el alapellátásban a gyermekeket is. Gyermekorvosi szakellátás Salgótarjánban vehető igénybe.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi- szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

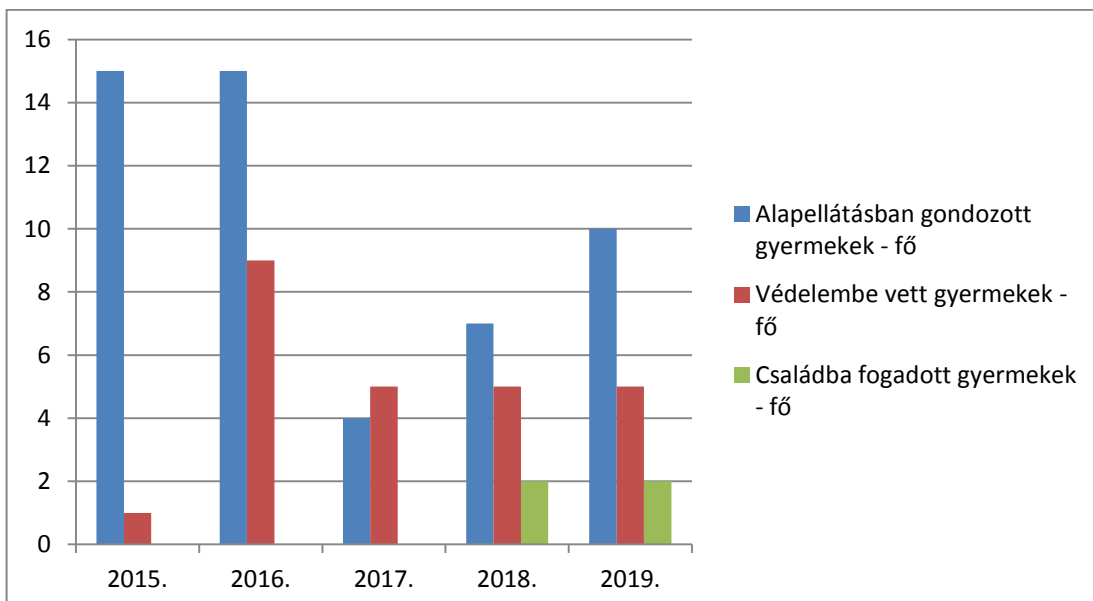
Az óvodai ellátásban történő fejlesztést óvónők, fejlesztő pedagógus, logopédus és szociális segítő végzi. A korai fejlesztést konduktor végzi gyermekorvosi szakellátás keretein belül.

d) gyermekjóléti alapellátás

Egyházasgerge Község Önkormányzata a kötelező feladat-ellátási körébe tartozó, személyes gondoskodás keretében nyújtott alapellátásokat társulás keretében a salgótarjáni székhellyel működő Egészségügyi- Szociális Központon keresztül biztosítja. A szolgáltatás valamennyi tevékenysége – a gyermekvédelmi törvény szellemiségére és szabályozására építkezve – a gyermekek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányul.

4.3.d kiegészítő táblázat – Gyermekjóléti alapellátás

Év	Alapellátásban gondozott gyermek (fő)	Védelembe vett gyermekek (fő)	Családba fogadott gyermekek (fő)
2015	15	1	0
2016	15	9	0
2017	4	5	0
2018	7	5	2
2019	10	5	2

e) gyermekvédelem

Társulási formában biztosított a salgótarjáni székhellyel működő Salgótarján és Térsége Egészségügyi- Szociális Központja Család- és Gyermekjóléti Szolgálat által.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Az önkormányzat Szociális rendelete alapján a polgármester azonnali segítséget tud nyújtani.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

A sportpálya sportköri és szabadidős használata folyamatosan biztosított.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

Az intézményi gyermekétkeztetés az óvodába járó gyermekek részére valósul meg helyben az óvoda konyhájáról. Az általános és középiskolai oktatás más településeken történik, minden tanuló az adott intézményben veheti igénybe az étkezést a tanév során.

Jogszába alapján ingyenes tankönyvellátásra a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek részesülhetnek.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult 3 – 18 éves korú gyermekek részére a központi költségvetés biztosít minden szünidőben napi egyszeri meleg ételt. A nyári szünetben két hónapon keresztül nem csak a gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyerekeknek van lehetősége étkezni, az önkormányzat saját forrásból biztosítja a gyermekvédelmi kedvezményben nem részesülő gyermekeknek a szünidei étkezést. A program keretében kirándulásra, múzeumlátogatásra, táborozásra is nyílik lehetősége a gyermekeknek.

Az általános iskolások részére 5.000,-Ft/fő, a középfokú oktatási intézmények nappali tagozatán tanulók részére 12.000,-Ft/fő, a felsőfokú nappali tagozaton tanulmányokat folytató hallgatók részére – a Bursa Hungarica ösztöndíj pályázaton nyert tanulók kivételével – 12.000,- Ft/fő egyszeri tanszertámogatást nyújt minden évben az önkormányzat.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselek észrevételei

Hátrányos megkülönböztetés nem történt, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése miatt eljárásra nem került sor, jelzéssel nem éltek.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

A Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat a Vöröskereszttel közösen ruhát oszt a rászoruló gyermekeknek.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek közül, a szülők önkéntes nyilatkozata alapján, ha a gyermekük három éves koráig az általános iskola legfeljebb nyolc osztályát végezték el a gyermeküket halmozottan hátrányosnak kell tekinteni.

Hátrányos helyzetű a gyermek akkor, ha rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult.

Az óvodai nevelésben biztosítva van a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek nevelése integrált szervezési formában, egyéni adottságaiknak és képességeiknek figyelembe vételével.

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 2401)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2801)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2701)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 2601)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 2501)
2014	21	1	30	1	28	0
2015	22	1	30	1	26	0
2016	21	1	30	1	25	0
2017	22	1	30	1	30	0
2018	25	1	30	1	30	0
2019	22	1	30	1	30	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutógyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

Településünkön általános iskola nem működik.

Külön gyógypedagógus nincs alkalmazva az óvodában, a fejlesztő foglalkozásokat pályázatok útján látják el.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs

Nem releváns.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

Nem releváns.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Az óvoda a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek részére is biztosítja a kirándulásokon történő részvételt.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A 0–7 éves korúak speciális ellátási igényeit (pl. korai fejlesztés, rehabilitáció) csak Salgótarjánban lehet kielégíteni.	A speciális foglalkozásokra való eljutás megsegítése falubusszal.

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

A nemek közötti esélyegyenlőséget Európai Uniósi irányelvek és további jogszabályok is biztosítják. Az Alaptörvény XV. Cikke rögzíti, hogy a nők és a férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében azonos jogok illetik meg. A nőket és férfiakat egyenlő bánásmód illeti meg a munkavállalás, a szakképzés, az előmenetel, a szociális biztonság, stb. területén.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nők gazdasági, a munkaerő-piaci speciális helyzetét többek között az adja, hogy egyszerre több szerepet töltenek be a mindennapi életben, egyszerre kell helytállniuk a munkahelyen és családjukban. A kettős szerep miatt sokszor plusz terhek nehezdednek rájuk, s ez a szerepek összehangolása néha nehézséget jelenthet mindkét fél számára.

A Munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. Az Ebktv. Pedig megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, családi állapotot, az anyaságot és terhességet is.

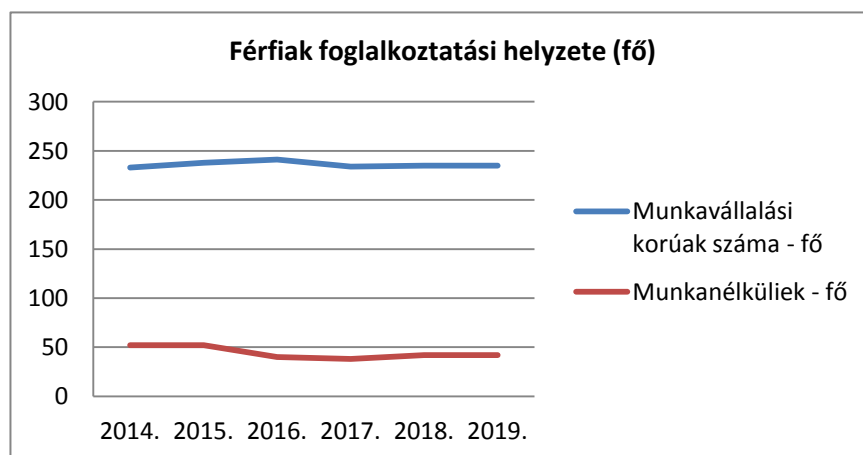
a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

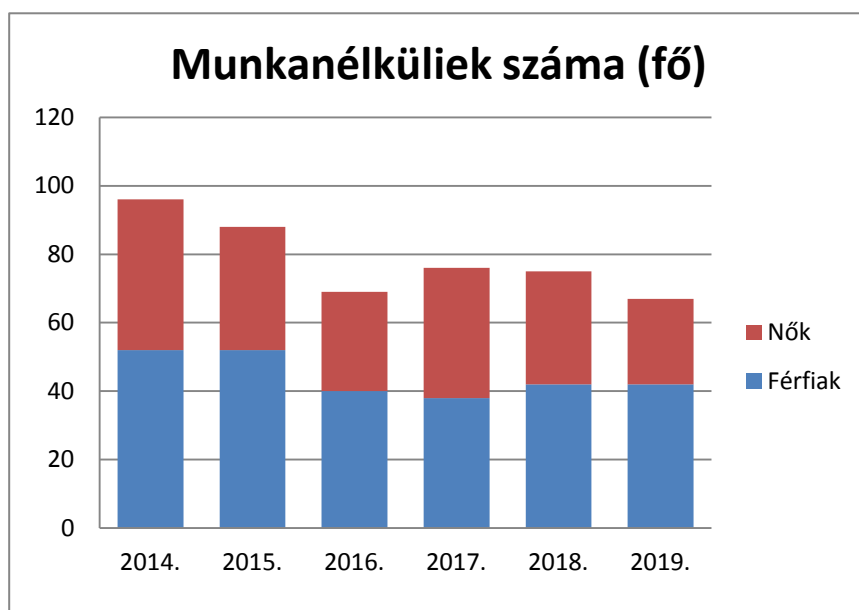
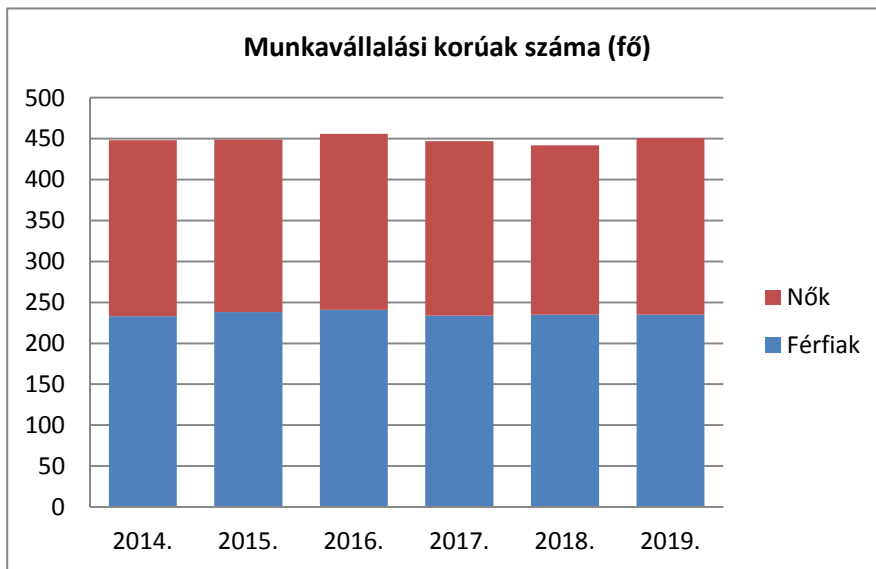
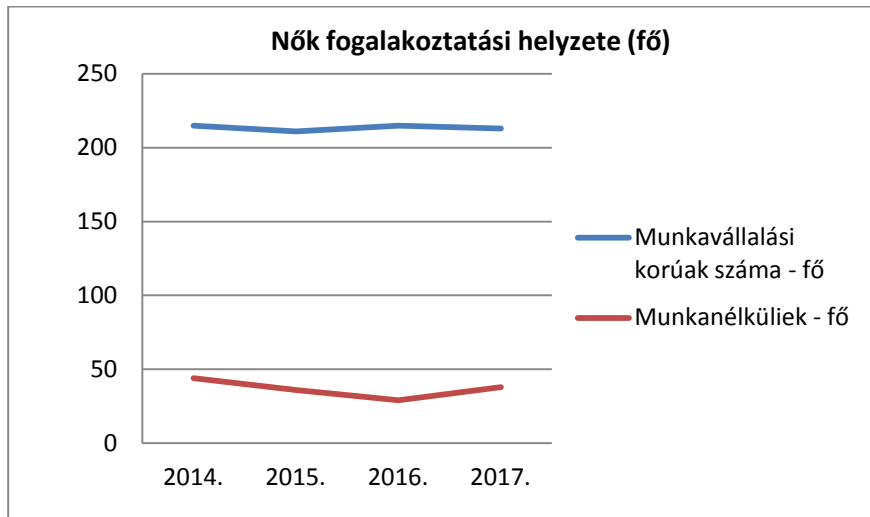
5.1.1 számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nőkkörében

Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0803)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2014	233	215	n.a.	n.a.	52	44
2015	238	211	n.a.	n.a.	52	36
2016	241	215	n.a.	n.a.	40	29
2017	234	213	n.a.	n.a.	38	38
2018	235	207	n.a.	n.a.	42	33
2019	235	216	n.a.	n.a.	42	25

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

A nők számát az aktív korú lakónépesség arányában vizsgálva megállapítható, hogy ebben a korosztályban számuk a férfiakénál alacsonyabb, amely a nyilvántartott álláskereső viszonylatában is egyenes arányban van.

Az állami foglalkoztatási szerv adatait a nők foglalkoztatási esélyeinek tekintetében vizsgálva megállapítható, hogy a munkanélküli nők aránya kisebb a férfiakéhoz képest, melynek oka valószínűleg, hogy a munkavállalási korú nők száma a férfiakhoz képest alacsonyabb, valamint a gyermekvállalási/nevelési időre ellátásban részesülnek (Gyes, Gyed).

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

A községben kifejezetten nők foglalkoztatást segítő és képzési program nincs. A Járási Hivatal Munkaügyi Osztálya által szervezett képzésekben, pályázati programokban építenek a nők jelenlétére.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

A nők elhelyezkedési esélyeit csökkenti az alacsony iskolai végzettség különösen, ha hátrányos helyzetű kistérségben élnek. Nincs adatunk arra vonatkozóan, hogy iskolai végzettség szerint hogyan alakul településünkön a nők elhelyezkedési esélye.

Egyházasgergén a lakókörnyezet kialakítása családi házas, kerttel rendelkező ingatlanokkal jellemezethetjük. Mégis műveletlen, parlagon fekvő kertek sokaságát találjuk. Még azokban a családokban sem jelenik meg az otthoni gazdaság, kertészkedés, esetleg kisállattartás, ahol a szülők egyike vagy mindkettőjük munkanélküli. A védőnő tapasztalata szerint az otthon gyermeküket nevelő anyák többsége nem tudja, hogyan kell kertet művelni, nem ismeri azokat a nem nagy szaktudást és odafigyelést igénylő kultúrnövények termesztését, mely minimális pénzbefektetéssel hozzájárulna a családi gazdasághoz.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

Észrevétellel nem éltek a foglalkoztatás területén jelentkező hátrányos megkülönböztetésről.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés.

A településen bölcsőde nincs, az óvodai ellátás minden igénylő számára biztosított.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma (TS 3201)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2014	1	35	35
2015	1	39	39
2016	1	38	38
2017	1	34	34
2018	1	38	38
2019	1	38	38

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A védőnői szolgálat nem csak a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem feladata a kismama segítése a gyermek gondozásában, ezzel látja el a felügyelete alá tartozó gyermek megfelelő testi és mentális állapotának fejlődésének biztosítását. Szakemberként hatékony segítséget képes nyújtani a családoknak, ez pedig szorosan összefügg az ellátandó gyermekek számával.

Egyházasgerge, Mihálygerge községgel együtt alkot egy védőnői körzetet.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A családon belüli erőszak a nemzetközi és országos statisztikák alapján sokkal jelentősebb mértékben jelenlévő

probléma, mint gondolnánk. A helyi rendőrség és bíróság számszerű adatai tükrözhetik, hogy a bántalmazottak milyen mértékben mernek, illetve tudnak jogi segítséget kérni. Sok esetben a rendőrség riasztására csak végső esetben kerül sor.

Az önkormányzat szociális ellátó rendszere a háziorvosi szolgálat, a védőnő, a gyermekjóléti és családsegítő szolgálat, az óvoda és a szomszédok is sokat tehetnek az észlelés érdekében.

A bántalmazások hátterében főként anyagi, párkapcsolati, pszichés problémák és szenvedélybetegség áll.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

Településünkön nincs anyaotthon, családok átmeneti otthona. Az önkormányzat a Salgótarján és Térsége Önkormányzatainak Társulása keretében működteti Etesen a családok átmeneti otthonát, Zabaron pedig a gyermekek átmeneti otthonát.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A településen a nők aktívan vesznek részt a közéletben, hosszú évekre való visszatekintésből látható, hogy mind a képviselő testületi, mind az intézményvezetői szintereken találunk nőket. Így véleményformáló erejük, érdekképviselő tevékenységüknek köszönhetően a helyi politika kiemelt fontosságúnak tartja a nőket, nőkért végzett tevékenységeket.

A képviselő-testületben is aktívan részt vesznek a nők, az önkormányzati intézményekben szinte csak női munkavállalók látják el a feladatokat.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Az önkormányzatnak az egészségügy, az oktatás, területfejlesztés, foglalkoztatás, gazdaság, a szolgáltatások kialakítása során tekintettel kell lenni a nemek eltérő helyzetére és szükségletére.

A nők helyzetét vizsgálva ismert probléma a tartós munkanélküliség.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Magas a nők munkanélkülisége	Gyermekbarát képzések biztosítása: Adatgyűjtés az iskolai végzettségről, szakképzettségről a munkaerő és a munkahelykínálat összehasonlítása céljából, szorosabb együttműködés a Járási Hivatal Munkaügyi Osztályával, tájékoztatás munkalehetőségekről, képzésekről

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az időskorra jellemző a szellemi és fizikai aktivitás csökkenése, önálló képességük beszűkülése, a betegség megjelenése.

Általános tendencia, hogy a megélhetési gondok miatt az eltartó családtagoknak megnőtt a munkával töltött idejük, kevesebb időt tudnak az idős családtagokra fordítani. Így fokozott az elmagányosodás veszélye.

A demográfiai adatokat vizsgálva az idősek helyzetére jellemző, hogy kevesebb a házások, megnő az özvegyek, az egyedül élők száma. Ugyanakkor növekszik az átlag életkor, nő a nők élettartama. Arányukat tekintve a nők száma duplája a férfiakénak ebben a korcsoportban.

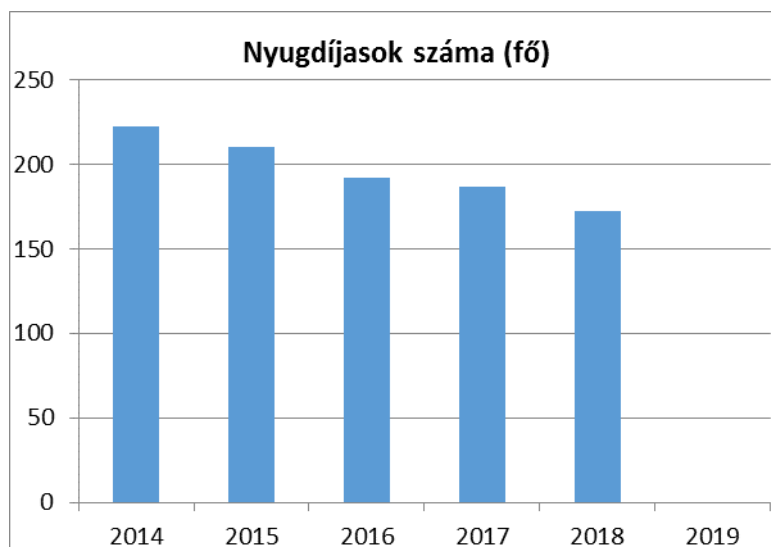
Az idősek nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülnek, a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer saját jogú és hozzátartozói nyugellátásokat biztosít számukra.

6.1.1 számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2014	90	132	222
2015	86	124	210
2016	78	114	192
2017	78	109	187
2018	70	102	172
2019	n.a.	n.a.	-

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A nyugdíjban, ill. egyébellátásban részesülők száma amint látható csökkenő tendenciát mutat, hiszen az összes nyugdíjas létszáma is csökken, nagy többségük már nagyon idős, ill. magas a halandóság közöttük.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Ma Egyházassergén az önkormányzati intézmények nem foglalkoztatnak nyugdíjas korúakat. A térség súlyos munkanélküliséggel küzd az aktív korúak körében is.

Egy tanulmány szerint a két legerősebb érv, amit az 50 év feletti munkavállalók alkalmazása ellen megfogalmaznak: az idegen nyelvtudás és a megfelelő számítástechnikai ismeret hiánya. Ugyanakkor számos érv szól az alkalmazásuk mellett is: a munkában töltött évek alatt komoly szakmai tudásbázist halmoztak fel, erős elkötelezettséget mutatnak a munkahelyük iránt. Emellett pedig részmunkaidőben, vagy akár kiszervezéssel is hajlandók dolgozni. Ugyanez a megállapítás vonatkozik a nyugdíjas foglalkoztatottság vizsgálatánál.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Az idősek foglalkoztatását támogató programok nincsenek a településen

Az aktív bekapcsolódásuk a közéletbe főképpen önkéntes munkából adódik.

Ezen kívül a családon belül végzett munka jellemző még az idős korosztályra, a kertművelés, háztartási és házkörüli munka, és az unokákkal való foglalkozás.

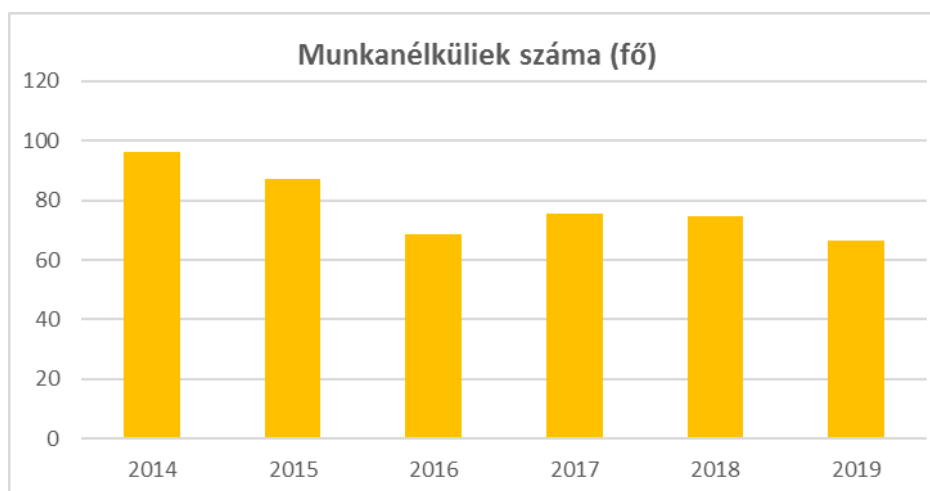
c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A szakirodalomból tudjuk, hogy az idősebb korosztály sokkal jobban kiszolgáltatott a munkaerő- piaci diszkriminációnak, tehát nehezebben helyezkednek el és a munkahelyi leépítések is előbb érik el őket. Településünkön nincs tudomása az önkormányzatnak hátrányos megkülönböztetésről.

6.2.3 számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma (TS 1010 és TS 1011)		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%
2014	96	11,50	12%	0	n.a.	-
2015	87	11,95	14%	0	n.a.	-
2016	69	2,75	4%	0	n.a.	-
2017	76	2,86	4%	0	n.a.	-
2018	75	0,00	0%	0	n.a.	-
2019	67	0,00	0%	0	n.a.	-

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A szociális alapszolgáltatások megszervezésével az állam és a települési önkormányzat segítséget nyújt a szociálisan rászorulóknak részére saját otthonukban és lakóköznyezetükben önálló életvitelük fenntartásában, valamint egészségügyi állapotukból, mentális állapotukból vagy más okból származó problémáik megoldásában.

A személyes gondoskodást nyújtó, időseket érintő szociális ellátások közül az étkeztetést, a házi segítségnyújtást, a családsegítést, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást tudja az önkormányzat helyben biztosítani.

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről gondoskodik az önkormányzat, akik azt önmaguknak, illetve önmaguknak és eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani. Különösen, akik koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségeik, szenvedélybetegségeik vagy hajléktalanságuk miatt rászorulnak. Kérelmre térítésmentesen házhoz szállítja.

A házi segítség nyújtás olyan gondozási forma, amely biztosítja az ellátott önálló életvitelének fenntartását lakásán, lakókörnyezetében. Segítséget nyújt az ellátást igénybe vevő életkorának, egészségi állapotának és szociális helyzetének megfelelő fizikai, mentális és szociális szükségleteinek biztosításában.

Házi segítségnyújtás keretében biztosítjuk az ellátottnak a környezetével való kapcsolattartását, háztartásának vitelében és a higiénia biztosításában való segítségnyújtást (bevásárlás, takarítás, gyógyszer kiváltás), a házi orvos utasításainak megfelelő gondozási, ápolási feladatok ellátását. A gondozónő az ellátottal segítő kapcsolatot alakít ki, s a krízishelyzet kialakulásának megelőzésében, illetve a kialakult krízishelyzet elhárításában nyújt támogatást.

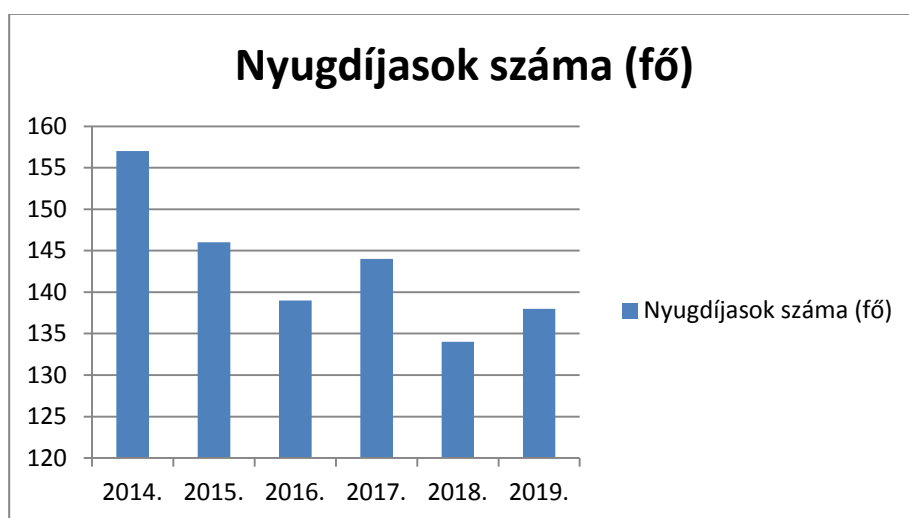
Az egészségügyi alapellátás keretében a háziorvosi ellátást, hipertónia szűrést, vércukorszint ellenőrzést, EKG vizsgálatot helyben igénybe tudja venni a célcsoport. A szakellátás a kijelölt salgótarjáni intézményben történik.

6.3.1 számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (TS 0328)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 5101)	
		Fő	%
2014	157	0	0
2015	146	0	0
2016	139	0	0
2017	144	0	0
2018	134	0	0
2019	138	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A 65 év feletti lakosok létszáma csökkenő tendenciát mutat, nappali ellátás nem működik a településen.

6.3.2 számú táblázat - Időskorúak járadékában részesítettek átlagos száma

Év	Időskorúak járadékában részesítettek (évi) átlagos száma (fő) (TS5701)
2014	1
2015	1,08
2016	1
2017	0
2018	0
2019	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A helyi önkormányzat kiemelt figyelmet fordít az idősek megbecsülésére, évente megrendezésre kerül az idősek napja.

Minden évben megrendezésre kerül a falunappal egybekötött szüreti felvonulás. A rendezvényen a község minden korosztálya képviselteti magát kultúrműsorral.

A településen heti kétszeri alkalommal mindenki számára hozzáférhető községi könyvtár működik. A célcsoportra jellemző az intézmény látogatása, a szolgáltatás igénybevétele.

c) idősek informatikai jártassága

Idősek informatikai jártassága országos szinten is nagyon alacsony. Vélelmezhetően községünkben is hasonló a helyzet, felmérés ezzel kapcsolatban nem készült.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

A célcsoporttal kapcsolatos sajátos igények kielégítésére rendszeresen könyvtármozdit szervezünk.

Megfelelő számú igénylő esetén **a kihasználatlan volt általános iskola épületében idősek klubját célszerű lenne kialakítani.**

6.4.1 számú - Művelődési közintézmények adatai

Év	A nyilvános/települési könyvtárak száma (TS 3801)	A nyilvános/települési könyvtárak egységeinek száma (leltári állomány) (TS 3901)	Muzeális intézmények száma (TS 4001)	Közművelődési intézmények száma (TS 4101)
2014	1	n.a.	0	1
2015	1	2571	0	1
2016	1	3462	0	1
2017	1	1664	0	1
2018	1	1713	0	1
2019	1	2386	0	1

Forrás: TEIR

Településünkön egy könyvtár látja el a lakosság igényeit. A leltári állomány 2017-től növekvő tendenciát mutat. Minden évben új könyvek kerülnek vásárlásra illetve magánszemélyek adományait szívesen fogadja az intézmény. A könyvtár épülete kívülről és belülről is felújításra szorul. Az épület fűtése problémát okoz és akadálymentesítése nem megoldott.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Elmagányosodás	Idősek számára aktivitást megőrző programok szervezése -könyvtármozi-

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Fogyatékos személy az, aki érzékszervi – így különösen látás-, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességet jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

Településünkön 14 fő fogyatékossgal élő személyről van információ. Hallássérült 37 %, mozgásszervi sérült 27%, látássérült 18%, értelmi képességben korlátozott 18 %.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védettfoglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

A fogyatékkal élő személyek közül négy fő tartozik az aktív korúak csoportjába, egyikük sem dolgozik a nyílt munkaerő piacon, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülnek.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nem érkezett jelzés erre vonatkozóan.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

Nincs ilyen a településen.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élő személyek számára igénybe vehető ellátási, támogatási formákról a különböző szintű jogszabályok rendelkeznek. (Fot., Szt., Cst.)

A fogyatékkal élő felnőttek legnagyobb részének sokszor egyetlen megélhetési forrása a rokkantsági nyugdíj, rokkantsági járadék, rehabilitációs ellátás, illetve plusz juttatásként a feltételek fennállása esetén a fogyatékosági támogatás. A gyermekeket tartós betegségük okán magasabb összegű családi pótlék illeti meg.

A súlyos mozgáskorlátozott személyek közlekedési kedvezményeiről szóló 102/2011. (VI.29.) Korm. rendelet értelmében a súlyos mozgáskorlátozott személyek gépkocsi szerzési és átalakítási támogatásra jogosultak.

A közlekedőképességében súlyosan akadályozott személy parkolási igazolványra jogosult.

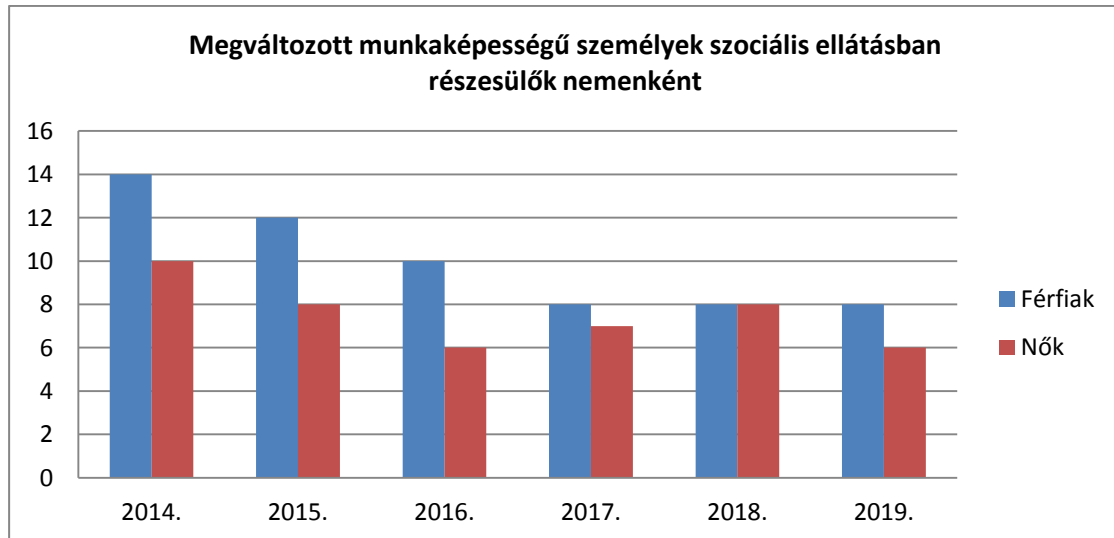
A településünkön fogyatékkal élő emberek 82 %-a az inaktívok csoportjába tartozik, akik mindegyike részesül valamilyen rendszeres pénzellátásban.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 6201)	Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 6301)	Összesen
2014	14	10	24
2015	12	8	20
2016	10	6	16
2017	8	7	15
2018	8	8	16
2019	8	6	14

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásban részesülők nemenkénti megoszlása kiegyenlítődni látszik.

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

A törvényi kötelezettség szerint az összes költségvetési intézménynek, az összes önkormányzati és közszolgáltatást nyújtó intézményeknek akadálymentesnek kellene lennie.

A közszolgáltatás akkor hozzáférhető, ha a fizikai megközelítés lehetőségén túl az épületen belüli tájékozódás lehetősége biztosított a vak és gyengén látó, a siket és nagyothalló, az értelmi fogyatékos, az autista, a súlyosan-halmozottan fogyatékos személy számára. A mozgássérültekkel kapcsolatban leggyakrabban a biztonságos és akadálymentes, vakok esetében pedig az érzékelhető környezetről van szó.

Egyházasgerge község közintézményeinek akadálymentesítettsége mozgáskorlátozottak vonatkozásában:

Orvosi rendelő	komplex
Védőnői szolgálat	komplex
Hivatal	komplex
Óvoda	megoldatlan
Könyvtár	megoldatlan
Kultúrház	megoldatlan
Családsegítő és gyermekjóléti szolgálat	részleges

A jelen követelmények alapján saját forrásból szinte lehetetlenség megvalósítani bármilyen további akadálymentesítést, melynek kivitelezhetősége csak pályázati források igénybe vételével lehetséges.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

Ez a feladat még megoldásra vár a településen.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

Az orvosi rendelő és védőnői szolgálaton és a hivatalon kívül nincs akadálymentesített munkahely a községben.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

Jelenleg nem akadálymentesítettek, de a felújítások során kiemelt figyelmet kell fordítani ennek megoldására.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

Nincs ilyen a településünkön.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Rendkívüli települési támogatást biztosít az önkormányzat az egészségi állapot megőrzését, javítását segítő eszközök vásárlásához.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Fizikai akadálymentesítés csak részleges, az önkormányzati honlap nem infokommunikációs akadálymentes a vakok és gyengén látók számára.	Az intézmények fizikai és a honlap infokommunikációs akadálymentesítése

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Az önkormányzat, az egyház és a polgárőrség együttműködése zavartalan. Az önkormányzat támogatásban részesíti

működésüket, közös rendezvényeket szerveznek és közös pályázatokat bonyolítanak le.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Egyházasgerge Község Önkormányzata és a Roma Nemzetiségi Önkormányzat együttműködését megállapodás szabályozza. Az együttműködés pénzügyekhez kapcsolódó adminisztrációs feladatok ellátására, rendezvények lebonyolítására is kiterjed. Biztosítja az RNÖ működési feltételeit, támogatja a szellemi és tárgyi örökségük védelmét. Az önkormányzat az RNÖ munkáját a törvényi előírásoknak megfelelően segíti, bevonja a vélemény nyilvánításba, a települést érintő ügyek döntés előkészítésébe.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

A Salgótarjáni Kistérség Többcélú Társulása jogutódjaként jött létre 2013. évben a Salgótarján és Térsége Önkormányzatainak Társulása melynek székhelye Salgótarjában található. A társulás működési területe a térséget alkotó települési önkormányzatok közigazgatási területe. A társulás keretében működik az Egészségügyi és Szociális Központ a korábbiakban kifejtett szociális feladatok ellátására.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A Roma Nemzetiségi Önkormányzat képviseli a nemzetisége érdekeit, törekszik az esélyegyenlőség megtartására. A Salgótarjáni Kistérség Többcélú Társulása jogutódjaként jött létre 2013. évben a Salgótarján és Térsége Önkormányzatainak Társulása melynek székhelye Salgótarjában található. A társulás működési területe a térséget alkotó települési önkormányzatok közigazgatási területe. A társulás keretében működik az Egészségügyi és Szociális Központ a korábbiakban kifejtett szociális feladatok ellátására.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A településen nem működik bejegyzett civil szervezet.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában

Településünkre nem jellemző a for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

Az önkormányzat számára fontos a helyi vállalkozások szerepvállalása, a község érdekeit figyelembe vevő intézkedések megtétele. Törekednek a jó partneri kapcsolat kialakítására, mely eredményeként közös akarattal tudnak lépéseket tenni az esélyegyenlőség megteremtéséért.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatában.

A helyzetelemzés előkészítésben részt vettek a településen dolgozó szociális, egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési, közművelődési szakemberek. Módszere a személyes kapcsolattartás az egyes esélyegyenlőségi csoportokkal kapcsolatos problémák feltárására, majd program tervezet véleményezésére koncentrált.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Az elkészült dokumentum tervezet a helyben szokásos módon elérhetővé válik, a Közös Hivatalban is megtekinthető.

A honlapon az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, amely alapján az esélyegyenlőség folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összefoglalása

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romákés/vagy mélyszegénységben élők	Alacsony iskolázottság, szakképzetlen munkanélküliek magas száma	Járási Hivatal Munkaügyi Osztályával a kapcsolattartás erősítése, helyi igény szerint szakképzés szervezése
	A romák hátrányos helyzetének generációkon történő átörökítése, tartós munkanélkülisége	Életvezetési tréningek, jó gyakorlatok bemutatása, Képességeiknek megfelelő munkahely felkutatása, háztáji gazdaságok erősítése, oktatás
Gyermekek	A 0–7 éves korúak speciális ellátási igényeit (pl. korai fejlesztés, rehabilitáció) csak Salgótarjánban lehet kielégíteni.	A speciális foglalkozásokra való eljutás megsegítése falubusszal.
Idősek	Elmagányosodás	Idősek számára aktivitást megőrző programok szervezése
Nők	Magas a nők munkanélkülisége	Gyermekbarát képzések biztosítása: Adatgyűjtés az iskolai végzettségről, szakképzettségről a munkaerő és a munkahelykínálat összehasonlítása céljából, szorosabb együttműködés a Járási Hivatal Munkaügyi Osztályával, tájékoztatás munkalehetőségekről, képzésekről
Fogyatékkal élők	Fizikai akadálymentesítés csak részleges, az önkormányzati honlap nem infokommunikációs akadálymentes a vakok és gyengén látók számára.	Az intézmények fizikai és a honlap infokommunikációs akadálymentesítése

A beavatkozások megvalósítói:

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek–kiemelve a felelőst
Romákés/vagy mélyszegénységben élők	Járási Hivatal Munkaügyi Osztályával a kapcsolattartás erősítése, helyi igény szerint szakképzés szervezése	Járási Hivatal Munkaügyi Osztály Salgótarján, Roma Nemzetiségi Önkormányzat Közös Hivatal Családsegítő szolgálat
	Életvezetési tréningek, jó gyakorlatok bemutatása, Képességeiknek megfelelő munkahely felkutatása, háztáji gazdaságok erősítése, oktatás	Járási Hivatal Munkaügyi Osztály Salgótarján, Roma Nemzetiségi Önkormányzat Közös Hivatal Családsegítő szolgálat
Gyermekek	A speciális foglalkozásokra való eljutás megsegítése falubusszal.	Polgármester Gyermejkölési szolgálat, családsegítő, védőnő, körzeti orvos, óvoda
Idősek	Idősek számára aktivitást megőrző programok szervezése	Családsegítő szolgálat Képviselő-testület Egyház Könyvtár
Nők	Gyermekbarát képzések biztosítása: Adatgyűjtés az iskolai végzettségről, szakképzettségről a munkaerő és a munkahelykínálat összehasonlítása céljából, szorosabb együttműködés a Járási Hivatal Munkaügyi Osztályával, tájékoztatás munkalehetőségekről, képzésekről	Családsegítő és gyermekjóléti szolgálat Védőnő Járási Hivatal Munkaügyi Osztály Salgótarján
Fogyatékkal élők	Az intézmények fizikai és a honlap infokommunikációs akadálymentesítése	Informatikus szakember, önkormányzat Polgármester

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák és nem romák, nem élnek mélyszegénységben, munkaerő-piaci integrációjuk sikeres.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők ne küzdjenek mindennapi megélhetési problémákkal, alapvető szükségleteik kiegyenlítettek legyenek.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek biztonságát, veszélyeztetettségük megelőzését.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek egészségmegőrző programjaira, aktív programokkal csökkentjük az elmagányosodás folyamatát.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén a munkanélküliség csökkenését.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők közszolgáltatásokhoz, középületekhez, információhoz való hozzáférés megkönnyítésére.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Mélyszegények/romák 1.

Intézkedés címe:	Járási Hivatal Munkaügyi Osztályával a kapcsolattartás erősítése, helyi igény szerint szakképzés szervezése, közfoglalkoztatás továbbfolytatása, egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Alacsony iskolázottság, szakképzetlen munkanélküliek magas száma

Célok -Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Cél: Az érintettek körében a szakképzettség megszerzése. Hosszú távú: A foglalkoztathatósági szint emelése, a hátrányos helyzetű emberek életminőségének javítása folyamatos képzési lehetőségekkel Közép távú: A nyilvántartott álláskereső, az FHT-ban részesülők munkavállalásának elősegítése, helyi gazdasági élet élénkítése, foglalkoztatási szint növekedése Rövid távú: A nyilvántartott alapfokú végzettséggel rendelkező álláskereső képzési lehetőségeinek felkutatása és biztosítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Adatgyűjtés: Adatbázis készítés az érintettekről, a képzésekről, lehetséges képzési helyszínekről 2. Kapcsolatfelvétel a képző intézménnyel, képzőkkel 3. Koordinálás a Járási Hivatal Munkaügyi Osztálya segítségével 4. Közvetítés, Tájékoztatás, képzések megszervezése
Résztevők és felelős	Célcsoport, Önkormányzat és polgármester, Járási Hivatal Munkaügyi Osztály
Partnerek	Roma Nemzetiségi Önkormányzat, Családsegítők
Határidő(k) pontokba szedve	1.2021.06.30. 2.2021.09.01. 3-4.folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	- álláskereső száma - végzettséggel rendelkezők száma - kiadott tájékoztató anyagok száma - bizonyítványok száma - megszerzett képesítések száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Elhúzódozó pályázati folyamatok, sikertelen pályázat, érdeklődés hiánya. Hiányszakmák képzése.
Szükséges erőforrások	- humán: polgármesteri hivatal, munkaügyi kirendeltség munkatársa - pénzügyi: eseti - technikai: számítógép, telefon, hirdetőtábla, helyiség biztosítása

Mélyszegények/romák 2.:

Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A romák hátrányos helyzetének generációkon történő átörökítése, tartós munkanélkülisége
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Általános cél: Az érintettek szociális készségeinek fejlesztése (motiváció, öngondoskodás, időterv-készítés, kudarctűrő-képesség, stb.), életvezetési tanácsadás biztosítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1.Életvezetési tréningek, jó gyakorlatok bemutatása, 2.Képességeiknek megfelelő munkahely felkutatása, 3. Háztáji gazdaságok erősítése 4. Oktatás

Résztevők és felelős	Járási Hivatal Munkaügyi Osztály Salgótarján, Roma Nemzetiségi Önkormányzat Közös Hivatal Családsegítő szolgálat, védőnő, körzeti orvos, Gyermekjóléti Szolg.
Partnerek	Roma Nemzetiségi Önkormányzat, Civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	1.2021.06.30. 2.2021.12.31. 3-4.folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Tréningeken, tanácsadásokon részt vettek száma
Kockázatok s csökkentésük eszközei	Motivációhiány, beavatkozás: mentorálás, személyközpontú megközelítés alkalmazása
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás Felnőttképzéssel foglalkozó munkaerő-piaci programra csatlakozás Helyiség biztosítása

Gyerekek:

Intézkedés címe:	HHH jogosultság felülvizsgálata a HH-sok körében, a szülők tájékoztatása jogszabályváltozásról, a feltételekről, kedvezményekről, A speciális foglalkozásokra való eljutás megsegítése falubusszal.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Magas a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma. A 0–7 éves korúak speciális ellátási igényeit (pl. korai fejlesztés, rehabilitáció) csak Salgótarjánban lehet kielégíteni.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Cél: Halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek helyzetének javítása. Hosszú távú: A hátrányos helyzetre okot adó körülmények megszüntetése. Közép távú: A szülők végzettségének, lakáskörülményeinek javítása. Rövid távú: Tájékoztatás nyújtása az érintetteknek a támogatásokról. A korai fejlesztéshez a településen lakó kisgyermek is férjenek hozzá
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Tájékoztatás a korai fejlesztés jelentőségéről a szülőknek az óvodában 2. A Salgótarjánban elérhető szolgáltatásokra az érintett gyermekek eljuttatása falubusszal 3. HHH jogosultság felülvizsgálata a HH-sok körében, a szülők tájékoztatása jogszabályváltozásról, a feltételekről, kedvezményekről.
Résztevők és felelős	Polgármester, Jegyző, szociális előadó, óvoda, Családsegítő, Gyermekjóléti Szolgálat, KLIK, pedagógusok, szülők, falugondnok
Partnerek	Nevelési Tanácsadó, Pedagógiai szak-, és szakmai szolgálat, szakértői bizottság, civil szervezetek, védőnő, körzeti orvos, KLIK

Határidő(k) pontokba szedve	1. folyamatos 2. folyamatos 3. folyamatosan
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	- halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma - hátrányos helyzetű gyermekek száma - igénybevett utazások száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Elvándorlás, érdeklődés hiánya. Az érintettek folyamatos tájékoztatása.
Szükséges erőforrások	humán: polgármesteri hivatal + gyermekjóléti szolgálat munkatársa pénzügyi: támogatás összege technikai: számítógép, telefon, hirdetőtábla Önkormányzati busz.

Nők:

Intézkedés címe:	A nők körében a képzési programok körének szélesítése, a részmunkaidős foglalkoztatás támogatása, a közfoglalkoztatásba történő bevonás.
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A munkaerő piacon való elhelyezkedésük sokkal nehezebb, mivel a lehetőségek sokkal szűkebbek. Magas a nők munkanélkülisége
Célok -Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Cél: A nők teljes foglalkoztatottságának elérése. Hosszú távú: Elhelyezkedés a munka világában. Közép távú: Képzési programok szervezése, munkalehetőségek feltárása. Rövid távú: Tájékoztatás nyújtása az érintetteknek a lehetőségekről. A kisgyermekes anyák foglalkoztathatóságát biztosító képzések megvalósítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Adatgyűjtés az iskolai végzettségről, szakképzettségről a munkaerő és a munkahelykínálat összehasonlítása céljából, szorosabb együttműködés a Járási Hivatal Munkaügyi Osztályával, tájékoztatás munkalehetőségekről, képzésekbe való bekapcsolódás Képzési programok és munkalehetőségek felkutatása és az érintettek tájékoztatása, majd ezt követően képzésük. Elhelyezkedésük aktív elősegítése képzők és vállalkozók bevonásával.
Résztevők és felelős	Célcsoport, Önkormányzat és Járási Hivatal Munkaügyi Osztály Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
Partnerek	Családsegítő szolgálat, Képzést tartó szakemberek, gyermekjóléti szolgálat, Védőnő
Határidő(k) pontokba szedve	folyamatos 2025.12.31.

Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: A célcsoport megismeri a képzéseket K: Képzettségek megszerzése H: Javul a foglalkoztatottság képzések, programok jelenléti ívei Állásinterjúk dokumentumai
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Motivációhiány, beavatkozás: gyermekbarát képzőhely megválasztása, gyermekfelügyelet biztosítása kistérségi együttműködésben
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás Felnőttképzéssel foglalkozó munkaerő-piaci programra csatlakozás Helyiség biztosítása

Idősek:

Intézkedés címe:	Idősek számára házi segítségnyújtás, aktivitást megőrző programok szervezése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A településen magas azon idősek száma, akik önálló életvitelük fenntartásához segítségre szorulnak és számukra a hétfégi gondoskodás nem megoldott.
Célok -Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Folyamatos házi segítségnyújtás Az idős emberek, különösen az egyedülállók programokba történő bevonása A társadalmi, kulturális, civil életben való aktív részvétel elősegítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Adatgyűjtés, igényfelmérés 2. Tájékoztatás, szervezés, a helység biztosítása 3. Lebonyolítás: idősek klubja, kulturális műsorok, közösségi programok
Résztevők és felelős	Célcsoport, Önkormányzat, családsegítő
Partnerek	Könyvtár, Egyház, civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	1.2021.06.30. 2.2021.07.01-től folyamatosan 3.2025.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Az igénybevevők számának folyamatos dokumentálása
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Elvándorlás, érdeklődés hiánya. Az érintettek folyamatos tájékoztatása.

Szükséges erőforrások	Pályázati forrás Szociális, egészségügyi, kulturális szakemberek és falugondnok bevonása Falubusz, helyiség biztosítása
-----------------------	---

Fogyatékkal élők:

Intézkedés címe:	Az intézmények fizikai és a honlap infokommunikációs akadálymentesítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Fizikai akadálymentesítés csak részleges, az önkormányzati honlap nem infokommunikációs akadálymentes a vakok és gyengén látók számára.
Célok -Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	A helyi közszolgáltatások az intézményeken és az önkormányzati honlapon keresztül a fogyatékkal élőknek is akadálymentesen elérhetőek legyenek
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kivitelezési tervek elkészítése, források megtalálása. 2. Rendszergazdával kapcsolatfelvétel, a megoldásra váró problémák, hiányosságok feltárása. 3. Kivitelezések 4. Folyamatos fenntartás naprakész információk, adatok <ul style="list-style-type: none"> • technikai fejlesztések; • pályázati lehetőségek (lakosság, cégek, önkormányzat számára) • e-kapcsolattartás, e-ügyintézés előtérbe kerülése
Résztevők és felelős	Települési rendszergazda; Önkormányzat
Partnerek	Polgármester; intézmények vezetői, munkatársai; lakosság képviselői (fogyatékkal élők) civilek
Határidő(k) pontokba szedve	2021.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	<ol style="list-style-type: none"> 1. Akadálymentes épületek száma 2. Akadálymentes honlap nincs 3. Kiírt, benyújtott, elnyert és megvalósított pályázatok dokumentációi
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pályázati kiírása hiánya, Vállalkozások passzív hozzáállása, Önkormányzati önrész biztosítása Kockázatsökkentés eszközei: Egyéb, nyertes beruházásokba beépíteni az akadálymentesítést.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, önkormányzati hozzájárulás a fejlesztéshez, civil támogatók megkeresése.

2. Összegő táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés és következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedés eléréni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Járási Hivatal Munkaügyi Osztályával a kapcsolattartás erősítése, helyi igény szerint szakképzés szervezése.	Alacsony iskolázottság, szakképzetlen munkanélküliek magas száma.	Általános cél az alacsony iskolázottságú, szakképzetlen munkanélküliek regisztrációja és a munkaerő piacra való bekapcsolódás.	Nincs ilyen.	1. Adatgyűjtés: adatbázis készítés az érintettekéről, képzésekről, lehetséges képzési helyszínekről. 2. Kapcsolatfelvétel a képző intézményekkel, képzőkkel.	Polgármester	2025.12.31.	Adatbázisba felvettek száma. Megszerzett szakképzettségűek száma. Foglalkoztatottak száma a jelenlegi munkanélküliekből.	Pályázati forrás, felnőttképzéssel foglalkozó munkaerő piaci programra csatlakozás, helyiség biztosítása.	Pályázati forrásból, kistérségi együttműködéssel lehetséges.

					3. Koordinálás a Járási Hivatal Munkaügyi Osztálya segítségével. 4. Közvetítés, tájékoztatás, képzések megszervezése.					
2	A szociokulturális környezetből adódó hátrányok kezelése.	A romák hátrányos helyzetének generációkon történő átörökítése, tartós munkanélkülisége.	Az érintettek szociális készségeinek fejlesztése (motiváció, önkondoskodás, időterv készítés, kudarcűrő képesség, stb.) életvezetési tanács biztosítása.	Nincs ilyen.	1.Életvezetési tréningek, jó gyakorlatok bemutatása. 2.Képességeiknek megfelelő munkahely felkutatása. 3.Háztáji gazdaságok erősítése 4.Oktatás.	Polgármester	2025.12.31.	Tréningeken, tanácsadásokon részt vettek száma.	Pályázati forrás, felnőtt képzéssel foglalkozó munkaerőpiaci programba csatlakozás, helyiség biztosítása.	Pályázati forrásból lehetséges.
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	A speciális foglalkozásokra való eljutás megsegítése	A 0-7 éves korúak speciális ellátási igényeik (pl.	A korai fejlesztéshez a településen lakó	Óvodai Pedagógiai program	1.Tájékoztatás a korai fejlesztés jelentőségéről	Polgármester	folyamatos	Résztevők száma, igénybevett utazások száma.	Önkormányzati busz.	Önkormányzati költségvetésből

	falubusszal.	Korai fejlesztés, rehabilitáció) csak Salgótarjánban lehet kielégíteni.	Kisgyermek is férjenek hozzá.		a szülőknek az óvodába. 2. A Salgótarjánban elérhető szolgáltatásokra az érintett gyermekek eljuttatása falubusszal.					
III. A nők esélyegyenlősége										
1	Gyermekbarát képzések biztosítása.	Magas a (családos) nők munkanélkülisége.	Kisgyermekes anyák foglalkoztatását biztosító képzések megvalósítása.	Nincs ilyen.	Adatgyűjtés az iskolai végzettségről, szakképzett ségről, a munkaerő és a munkahely kínálat összehasonlítása céljából, szorosabb együttműködés a Járási Hivatal Munkaügyi Osztályával, tájékoztatás munkalehetőségekről,	Polgármester.	2025.12.31.	Rövid távon: a célcsoport megismeri a képzéseket Középtávon: képzettségek megszerzése Hosszú távon: javul a foglalkoztatottság (munkanélküliekből keresővé váló nők száma)	Pályázati forrás. Felnőttképzéssel foglalkozó munkaerőpiaci programra csatlakozás, helyiség biztosítása.	EU-s pályázati forrásból, gyermekfelügyelet mellett.

					gyermekbarát képzésekbe való bekapcsolódás.					
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Idősekszáma aktivitást megőrző programok szervezése.	Elmagányosodás.	Az idősek, különösen az egyedülálló programok a történő bevonása. A társadalmi, kulturális, civil életben való aktív részvétel elősegítése.	Nincs ilyen.	1. Adatgyűjtés, igényfelmérés. 2. Tájékoztatás, szervezés, a helyiség biztosítása. 3. Lebonyolítás: idősek klubja, kulturális műsorok, közösségi programok, előadások.	Polgármester.	2025.12.31.	Résztevők és programok száma.	Pályázat forrás. Szociális, egészségügyi és kulturális szakemberek bevonása. Helyiség biztosítása.	A helyiség biztosított (használaton kívüli iskola épülete) a célcsoportból szervezett önkéntesek bevonásával feltartható.
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Az intézmények fizikai és a honlap infokommunikációs akadálymentesítése	Fizikai akadálymentesítés csak részleges, önkormányzati honlapon nem	A helyi közszolgálatok az intézményeken és az önkormányzati honlapon	Jogszabályi kötelezettség.	1. Kivitelezési tervek elkészítése, források megtalálása. 2.	Polgármester.	2021.12.31.	Akadálymentes épületek száma, akadálymentes honlap: van/nincs	Pályázati forrás, önkormányzati hozzájárulása fejlesztéshez	Állagmegőrzéssel, frissítésekkel.

	.	infokommunikációs, akadálymentes a vakok és gyengénlátók számára.	keresztül a fogyatékkal élőknek is akadálymentesen elérhetőek legyenek.		Rendszergazdával kapcsolatfelvétel, a megoldásra váró problémák, hiányosságok feltárása. 3.Kivitelezések. 4.Folyamatos fenntartás naprakész információk, adatok. Technikai fejlesztések; pályázati lehetőségek (lakosság, cégek önkormányzat számára) E-kapcsolattartás, e-ügyintézés előtérbe kerülése.				z, civil támogatók megkeresése	
--	---	---	---	--	---	--	--	--	--------------------------------	--

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

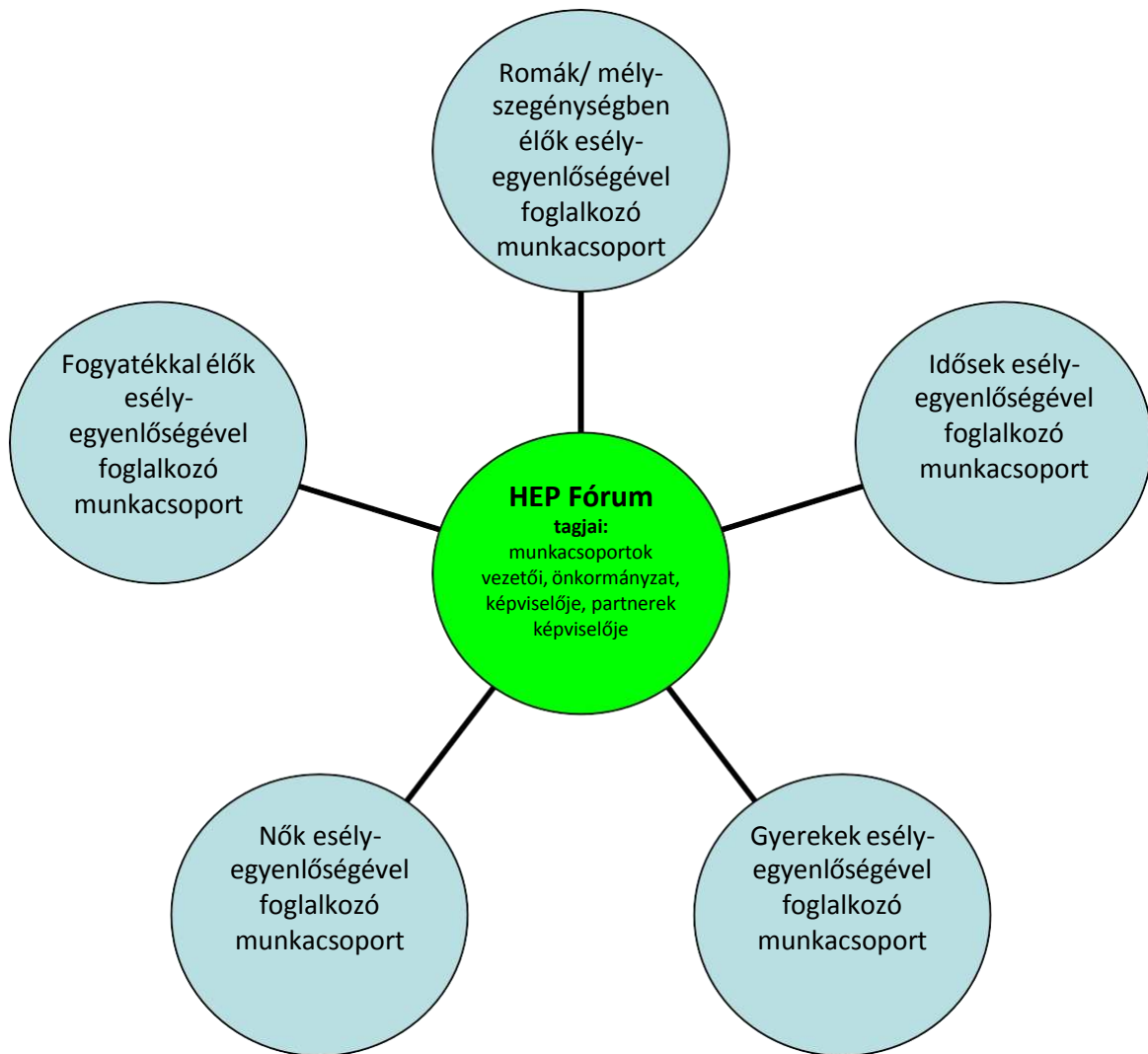
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő- testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítsék képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a

HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Egyházaskerve Község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitátást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Egyházaskerve Község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és182/2020. (XII. 17.)..... számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

Dátum: 2020. 12. 17.

László Viktor
polgármester